

PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
Poslanecká sněmovna
2008
V. volební období

533

Vládní návrh

na vydání

zákona,

**kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení,
ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění
pozdějších předpisů, a některé další zákony**

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Čl. I

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 189/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 267/2006 Sb., zákona č. 342/2006 Sb., nálezu Ústavního soudu vyhlášeného pod č. 405/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 152/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb., zákona č. 270/2007 Sb. a zákona č. 296/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 3a odst. 3 větě první se za slova „zabezpečení je“ vkládá slovo „ústřední“ a za větu první se vkládá věta „Vedoucího organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení pro posuzování zdravotního stavu jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.“.
2. V § 4 odst. 2 se slova „a odvolacího řízení správního“ zrušují.
3. V § 4 odst. 2 se slova „úřadu práce podle zvláštních právních předpisů⁴⁶⁾“ nahrazují slovy „okresní správy sociálního zabezpečení“.
4. V § 5 se na konci písmene ch) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno i), které zní:
i) zajišťuje podklady k posuzování zdravotního stavu v rozsahu vyplývajícím z přímo použitelných předpisů Evropské unie a z mezinárodních smluv.“.

Celex 31971R1408

5. V § 5 se na konci písmene i) tečka nahrazuje čárkou a doplňuje se písmeno j), které zní:
„j) posuzuje zdravotní stav v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8 odst. 9).“.

6. V § 6 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „Na území města Brna vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Městská správa sociálního zabezpečení Brno.“.

7. § 8 včetně nadpisu a poznámek pod čarou č. 9b až 9d zní:

„§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod podle jiných právních předpisů^{9b)} při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují

- a) plnou invaliditu a částečnou invaliditu,
- b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu soustavnou výdělečnou činnost,
- c) zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou,
- d) zda si fyzická osoba může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu příjem vlastní prací,
- e) zda jde o fyzickou osobu těžce zdravotně postiženou a druh a stupeň tohoto postižení pro účely poskytnutí mimořádných výhod, příspěvku na úpravu bytu, příspěvku na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže, příspěvku na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla a příspěvku na individuální dopravu,
- f) zda jde pro účely dávek státní sociální podpory o fyzickou osobu dlouhodobě těžce zdravotně postiženou, dlouhodobě zdravotně postiženou nebo o dítě dlouhodobě nemocné,
- g) stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení provede zjišťovací lékařskou prohlídku na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán.

- (3) Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku
- a) v termínu určeném při předchozím posouzení okresní správou sociálního zabezpečení na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán,
 - b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky,
 - c) z podnětu orgánu sociálního zabezpečení nebo správního orgánu, na základě jehož žádosti provedla okresní správa sociálního zabezpečení zjišťovací lékařskou prohlídku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat příslušný orgán o výsledku posouzení,
 - d) z podnětu orgánu pomoci v hmotné nouzi, jde-li o prokázání trvání plné invalidity pro účely řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi a již uplynula platnost posudku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat orgán pomoci v hmotné nouzi o výsledku posouzení,
 - e) z podnětu úřadu práce, jde-li o ověření skutečnosti, zda fyzická osoba je osobou se zdravotním postižením; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat úřad práce o výsledku posouzení, nebo

- f) z podnětu fyzické osoby, která byla uznána plně invalidní nebo částečně invalidní, avšak její žádost o přiznání plného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu byla zamítnuta a již uplynula platnost posudku, jde-li o prokázání, že je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti.

(4) Úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, uvedené v odstavci 1 může plnit pouze lékař.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu podle odstavce 1 se řídí

- a) místem trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, popřípadě místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; nemá-li fyzická osoba takový pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost místem, kde se na území České republiky obvykle zdržuje, nebo
- b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen „věznice“), je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby.

(6) Na žádost fyzické osoby, jejíž zdravotní stav má být posouzen, nebo s jejím souhlasem může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle odstavce 5 požádat o posouzení této osoby okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je tato osoba zaměstnána nebo se v něm dlouhodobě zdržuje, popřípadě je v ústavní péči zdravotnického zařízení nebo jsou jí poskytovány pobytové sociální služby v zařízení sociálních služeb nebo je jí poskytováno vzdělávání pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením^{9c)}, anebo okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém je posuzované osobě poskytována zdravotní péče, pokud zdravotní stav posuzované osoby vyžaduje vzhledem k charakteru nemoci posouzení tímto zdravotnickým zařízením.

(7) Okresní správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče.

(8) Při posuzování podle odstavce 1 vychází okresní správa sociálního zabezpečení zejména z nálezů ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení podle odstavce 1, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy^{9d)}. Při posuzování podle odstavce 1 lze vycházet také z podkladů vypracovaných lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení.

^{9b)} Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.
Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
^{9c)} § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
^{9d)} Například § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.“

8. V § 8 odst. 1 se na konci textu písmene a) doplňují slova „ , a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, také skutečnost, že plná nebo částečná invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání; tato podmínka je splněna, pokud pracovní úraz nebo nemoc z povolání je jedinou nebo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu“.

9. V § 8 se na konci textu odstavce 8 doplňují slova „ ; při posuzování souvislosti vzniku plné invalidity nebo částečné invalidity s pracovním úrazem nebo s nemocí z povolání vychází též ze záznamu o úrazu a z posudku, kterým se uznává nemoc z povolání“.

10. V § 8 se doplňuje odstavec 9, který zní:

„(9) Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje plnou nebo částečnou invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu soustavnou výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách (§ 88). Rozhoduje-li o důchodu orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1, vydává Česká správa sociálního zabezpečení posudky podle věty první na základě žádosti tohoto orgánu. Úkoly České správy sociálního zabezpečení podle věty první může plnit pouze lékař. Z posuzování podle věty první je vyloučen lékař, který tutéž věc posuzoval nebo pro takové posouzení vypracoval podklad pro účely rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni řízení.“.

11. V § 16 odstavec 1 zní:

„(1) Zdravotnická zařízení jsou povinna za úhradu na žádost příslušného orgánu sociálního zabezpečení při posuzování podle § 4 odst. 2 a § 8

- a) provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby v rozsahu vyžádaného zdravotního výkonu,
- b) zpracovat lékařské podklady ve vyžádaném rozsahu, jichž je třeba k posouzení zdravotního stavu fyzické osoby.“.

12. V § 16 se za odstavec 1 vkládají nové odstavce 2 až 4, které včetně poznámek pod čarou č. 50e a 50f znějí:

„(2) Zdravotnická zařízení jsou povinna bezplatně lékaři, který plní úkoly orgánu sociálního zabezpečení podle § 4 odst. 2 nebo § 8, na jeho žádost

- a) sdělit informace potřebné pro posouzení zdravotního stavu fyzické osoby,
- b) umožnit nahlížení do zdravotnické dokumentace a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit zdravotnickou dokumentaci v rozsahu potřebném pro posouzení zdravotního stavu fyzické osoby.

(3) Zdravotnické zařízení plní povinnosti podle odstavce 1 ve lhůtě určené orgánem sociálního zabezpečení a povinnosti podle odstavce 2 ve lhůtě určené lékařem uvedeným v odstavci 2, a není-li tato lhůta určena, do 15 dnů ode dne, kdy obdrželo žádost.

(4) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami^{50e)} a jinými právními předpisy^{50f)}. Úhradu poskytne orgán sociálního zabezpečení, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého zdravotnickým zařízením; to platí obdobně i pro náhradu poštovního za zaslání zdravotnické dokumentace podle odstavce 2.

^{50e)} Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

^{50f)} Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.“.

Dosavadní odstavce 2 a 3 se označují jako odstavce 5 a 6.

13. § 16a zní:

„§16a

„(1) Na postup při vydání posudku podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 až 8 se použije část čtvrtá správního řádu, s výjimkou ustanovení § 15 odst. 2 až 4, § 134, § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu; obdobně přitom platí ustanovení § 17 a § 38 správního řádu.

(2) Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 činí 45 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal lhůtu delší.

(3) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu zašle orgánu, který o posouzení požádal, pouze ty části posudku, které neobsahují údaje o zdravotním stavu posuzované fyzické osoby.

(4) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 nebo § 8 je oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby

- a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnícím úkoly příslušného orgánu sociálního zabezpečení, popřípadě, jde-li o posuzování podle § 8 odst. 1, lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení,
 - b) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu v určeném zdravotnickém zařízení nebo jinému odbornému vyšetření,
 - c) předložila zdravotnickému zařízení uvedenému ve výzvě lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jí byly vydány, nebo
 - d) sdělila a doložila další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku;
- posuzovaná fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.

(5) Nepodrobí-li se posuzovaná fyzická osoba vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle odstavce 4 písm. a) a b) anebo odmítne poskytnout součinnost podle odstavce 4 písm. c) a d), sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu tuto skutečnost neprodleně orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.“.

14. V § 16a odst. 2 se na konci věty první tečka nahrazuje středníkem a vkládají se slova „lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 9 činí 60 dnů“.

15. V § 54 odst. 3 se slova „§ 16 odst. 1“ nahrazují slovy „§ 16 odst. 1 až 3“.

16. V § 86 odst. 1 větě první se slova „o dávkách“ nahrazují slovy „ve věcech“.

17. V § 86 se na konci odstavce 2 doplňuje věta „V případě nesouhlasu s postupem uvedeným ve větě první lze podat do 60 dnů po splátce dávky důchodového pojištění,

od které byla provedena změna její výše, orgánu sociálního zabezpečení, který oznámení zaslal, písemnou žádost o vydání rozhodnutí o zvýšení dávky; orgán sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu byla tato žádost doručena, rozhodnutí o úpravě dávky důchodového pojištění provedené podle věty první.“.

18. V § 86 odst. 4 se slova „České správy“ nahrazují slovem „orgánu“ a slova „Česká správa“ se nahrazují slovem „orgán“.

19. V § 86 se doplňuje odstavec 5, který zní:

„(5) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění musí obsahovat poučení o možnosti podat námitky, lhůtu, ve které je možné námitky podat, od kterého dne se lhůta počítá, kdo o námitkách rozhoduje a u kterého orgánu se námitky podávají; v poučení se dále uvádí, kdy námitky nemají odkladný účinek.“.

20. § 88 včetně nadpisu zní:

„§ 88

Námitky

(1) Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení.

(2) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání námitek o předložení podkladů pro výpočet důchodu nebo pro vyčíslení přeplatku, který je povinen uhradit, počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny.

(3) Námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námitky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 správního řádu.

(4) Orgán sociálního zabezpečení rozhodne o námitkách ve lhůtách stanovených podle § 71 správního řádu; tyto lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námitkách. Závisí-li rozhodnutí o námitkách na posouzení zdravotního stavu (§ 8 odst. 9), prodlužují se lhůty podle věty první o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námitkami.

(5) Námitky nemají odkladný účinek, s výjimkou námitek podaných proti rozhodnutím vydaným podle § 118a až § 118c.

(6) Námitky nelze podat proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách.

(7) Řízení o námitkách musí být vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni; nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí.

(8) Není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o

námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a v § 100 odst. 2 správního řádu neplynou a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

(9) Námitky lze podat též u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení, pokud rozhodnutí vydala Česká správa sociálního zabezpečení; účinky podání námitek jsou zachovány, byly-li podány okresní správě sociálního zabezpečení ve lhůtě podle odstavce 1. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna námitky neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení.“.

21. Za § 88 se vkládá nový § 88a, který včetně nadpisu zní:

„§ 88a

Právní moc a opravné prostředky

(1) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění je v právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat námitky.

(2) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách nabývá právní moci dnem oznámení.

(3) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění, které není v právní moci, je předběžně vykonatelné, s výjimkou rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, které mají odkladný účinek.

(4) Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění včetně rozhodnutí o námitkách se odvolání nepřipouští.“.

22. V § 89 se odstavce 1 a 3 zrušují.

Dosavadní odstavec 2 se označuje jako odstavec 1 a dosavadní odstavec 4 se označuje jako odstavec 2.

23. V § 89 odst. 1 se slova „České správy“ nahrazují slovem „orgánu“.

24. V § 106 se na konci odstavce 1 doplňuje věta „Řízení o žádosti o odstranění tvrdosti nelze zahájit, popřípadě v něm pokračovat, po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní.“.

25. V § 107a odst. 1 se slova „o dobu, po kterou zdravotnická zařízení plní povinnosti podle § 16 odst. 1 věty první ve lhůtě stanovené orgánem sociálního zabezpečení,“ zrušují.

26. § 111 se zrušuje.

27. V § 112 se slova „§ 88 odst. 2 a 3“ nahrazují slovy „§ 88 odst. 9“.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Posudková komise Ministerstva práce a sociálních věcí posoudí zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely odvolacího řízení správního v případech, kdy napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku úřadu práce přede dnem 1. července 2009.

2. Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku v termínu určeném při posouzení přede dnem 1. července 2009 úřadem práce nebo z podnětu orgánu, na základě jehož žádosti provedl úřad práce přede dnem 1. července 2009 zjišťovací lékařskou prohlídku.

3. Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění, které bylo oznámeno přede dnem 1. ledna 2010, nelze podat námitky.

4. Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva obrany ve věcech důchodového pojištění, které bylo oznámeno přede dnem 1. ledna 2010, lze podat odvolání podle právních předpisů účinných ke dni 31. prosince 2009; řízení o tomto odvolání se provede podle těchto předpisů. Proti rozhodnutí uvedenému ve větě první nelze podat námitky.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o zaměstnanosti

Čl. III

Zákon č. 435/2004 Sb., zákon o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 202/2005 Sb., zákona č. 253/2005 Sb., zákona č. 350/2005 Sb., zákona č. 382/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 428/2005 Sb., zákona č. 444/2005 Sb., zákona č. 495/2005 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb., zákona č. 115/2006 Sb., zákona č. 161/2006 Sb., zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 214/2006 Sb., zákona č. 264/2006 Sb., zákona č. 159/2007 Sb., zákona č. 181/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 7 odst. 3 se slova „nebo bydlištěm fyzické osoby, jejíž zdravotní stav úřad práce posuzuje,“ zrušují.
2. V § 8 odst. 1 písmeno m) zní:
„m) rozhoduje, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou, popřípadě o tom, že fyzická osoba se nepovažuje za osobu zdravotně znevýhodněnou, jestliže se nepodrobila vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření a byla na tuto možnost upozorněna,“.
3. V § 8 odst. 1 se písmeno n) zrušuje.

Dosavadní písmeno o) se označuje jako písmeno n).

4. § 9 včetně poznámek pod čarou č. 14 a 14a zní:

„§ 9

(1) Zdravotnická zařízení jsou povinna za úhradu na žádost úřadů práce do 15 dnů ode dne, kdy obdržela žádost, provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby (§ 21).

(2) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami¹⁴⁾ a jinými právními předpisy^{14a)}. Úhradu poskytne příslušný úřad práce, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého zdravotnickým zařízením.

¹⁴⁾ Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotnických výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

^{14a)} Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.“.

5. § 9a a 9b se zrušují.

6. V § 67 se doplňuje odstavec 6, který včetně poznámky pod čarou č. 41a zní:

„(6) Posuzování zdravotního stavu pro účely odstavce 2 písm. c) upravuje jiný právní předpis^{41a)}.

^{41a)} § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. /2008 Sb.“.

7. V § 140 odstavec 3 zní:

„(3) Zdravotnické zařízení se dopustí správního deliktu tím, že neprovede vyšetření zdravotního stavu podle § 9 odst. 1, nebo je neprovede ve lhůtě stanovené v § 9 odst. 1.“.

Čl. IV

Přechodná ustanovení

1. Posouzení zdravotního stavu zahájena podle § 8 odst. 1 písm. m) a n) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění účinném do dne nabytí účinnosti tohoto zákona, a neskončená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, dokončí příslušná okresní správa sociálního zabezpečení podle dosavadních právních předpisů. Lhůta pro vydání posudku se v těchto případech prodlužuje o 30 pracovních dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

2. Úřady práce předají bezúplatně do 30. června 2009 okresním správám sociálního zabezpečení příslušným podle místní příslušnosti úřadů práce posudkové spisy, které vedly do 30. června 2009.

3. Výkon práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců v úřadech práce, kteří ke dni 30. června 2009 plnili úkoly při posuzování zdravotního stavu a výkonu činností s tím souvisejících, přechází dnem 1. července 2009 na Českou správu sociálního zabezpečení.

4. Úřady práce dohodnou se zaměstnanci uvedenými v bodě 3 přechod výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů na Českou správu sociálního zabezpečení. Takto provedená delimitace je závazná. Nedojde-li k dohodě podle věty první nejpozději do 31. března 2009, stanoví počty a pravidla delimitace vztahující se k dotčeným zaměstnancům České republiky v úřadech práce Ministerstvo práce a sociálních věcí.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o péči o zdraví lidu

Čl. V

V § 9 odst. 3 zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, ve znění zákona č. 548/1991 Sb., zákona č. 15/1993 Sb. a zákona č. 436/2004 Sb., se věta druhá nahrazuje větou „U občanů, kterým jsou poskytovány služby v oblasti zaměstnanosti, a u občanů, jejichž zdravotní stav je posuzován pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod^{15a)}, je výběr lékaře a zdravotnického zařízení omezen zvláštními právními předpisy^{15b)}.“.

Poznámky pod čarou č. 15a a 15b znějí:

^{15a)} § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. /2008 Sb.

^{15b)} § 21 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

§ 16a odst. 4 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. /2008 Sb.“.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o vojácích z povolání

Čl. VI

Zákon č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, ve znění zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 129/2002 Sb., zákona č. 254/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 546/2005 Sb., zákona č. 189/2006 Sb. a zákona č. 261/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 142 odst. 1 se věta druhá zrušuje.

2. V § 142 odstavec 4 včetně poznámky pod čarou č. 41 zní:

„(4) Není-li v této části zákona stanoveno jinak, řídí se organizace a řízení o výsluhových náležitostech a jejich výplata ustanoveními zvláštních právních předpisů

o organizaci a řízení ve věcech důchodového pojištění a výplatě dávek důchodového pojištění⁴¹⁾.

-
- 41) Zákon č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
Zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.“.

ČÁST PÁTÁ

Změna zákona o sociálních službách

Čl. VII

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění zákona č. 29/2007 Sb., zákona č. 213/2007 Sb. a zákona č. 261/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 5 písmeno d) zní:
„d) okresní správy sociálního zabezpečení.“.
2. V § 21 odst. 1 písmeno b) zní:
„b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení určeném okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému zdravotnickému zařízení lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí,“.
3. V § 25 odst. 2 se slova „příslušnému úřadu práce⁸⁾“ nahrazují slovy „příslušné okresní správě sociálního zabezpečení⁸⁾“.

Poznámka pod čarou č. 8 zní:
„⁸⁾ § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.“.
4. V § 25 odst. 3 a 5 a § 26 se slova „úřad práce“ nahrazují slovy „okresní správa sociálního zabezpečení“.
5. V § 25 odst. 4 se slova „Úřad práce“ nahrazují slovy „Okresní správa sociálního zabezpečení“.
6. V § 28 se na konci textu odstavce 2 doplňují slova „ ; ustanovení § 26 platí obdobně“.

ČÁST ŠESTÁ

Změna zákona o pomoci v hmotné nouzi

Čl. VIII

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění zákona č. 165/2006 Sb., zákona č. 585/2006 Sb., zákona č. 261/2007 Sb. a zákona č. 379/2007 Sb., se mění takto:

1. V § 49 odst. 1 písmeno b) zní:

„b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu pro účely posouzení plné invalidity nebo posouzení, zda si nemůže zvýšit příjem vlastní prací vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, lékařem plnicím úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, vyšetření zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení určeném okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému zdravotnickému zařízení lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí²⁹⁾.“

2. V § 49 odst. 5 se slova „pomoci v hmotné nouzi“ zrušují.

ČÁST SEDMÁ

Změna zákona o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců

Čl. IX

V části třetí čl. III zákona č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, ve znění zákona č. 218/2007 Sb. a zákona č. 261/2007 Sb., se body 1 a 2 zrušují.

ČÁST OSMÁ

ÚČINNOST

Čl. X

Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. července 2009, s výjimkou ustanovení

- a) čl. IV bodů 2 až 4, které nabývají účinnosti dnem jeho vyhlášení,
- b) čl. I bodů 2, 5, 10, 14, 16 až 23, 26 a 27, čl. II bodů 3 a 4 a čl. VI, které nabývají účinnosti dnem 1. ledna 2010,
- c) čl. I bodů 8 a 9 a čl. IX, které nabývají účinnosti dnem nabytí účinnosti zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců.

Důvodová zpráva

Obecná část

Předmětem úpravy předloženého souboru novelizací zákonů je uspořádání lékařské posudkové služby v oblasti působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí a dále úprava námitkového řízení ve věcech důchodového pojištění.

I. Zhodnocení dosavadní právní úpravy

Lékařská posudková služba

Podle dosavadní právní úpravy, platné od 1. července 2006, je lékařská posudková služba v oblasti působnosti Ministerstva práce a sociálních věcí rozdělena na část působící na České správě sociálního zabezpečení a okresních správách sociálního zabezpečení, v jejímž rámci je vykonávána pro účely důchodového a nemocenského pojištění, a na část působící na úradech práce, kde je vykonávána pro účely ostatních systémů sociální ochrany. K tomuto rozdělení jednotné prvoinstanční posudkové služby došlo od uvedeného data v souvislosti se zavedením nové sociální dávky – příspěvku na péči v systému sociálních služeb.

Působnost České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu fyzických osob pro účely důchodového pojištění a nemocenského pojištění je upravena zákonem č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů. Tímto zákonem je rovněž upravena působnost Ministerstva práce a sociálních věcí k posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti fyzických osob pro účely přezkumného řízení soudního a odvolacího řízení správního. Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí podávají posudky jak na základě požadavků soudů, tak na základě požadavků odvolacích správních orgánů. V případě soudů jde o posudky podávané pro účely soudního přezkumu rozhodnutí o nárocích na dávky důchodového pojištění podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem. Tato rozhodnutí, vydávaná Českou správou sociálního zabezpečení anebo orgány sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva obrany, přezkoumávají soudy v rámci správního soudnictví. V případě odvolacího správního řízení jsou posudky podávány pro účely vymezeného okruhu odvolacího řízení v oblasti sociálních služeb, sociální péče, státní sociální podpory, pomoci v hmotné nouzi a státní politiky zaměstnanosti. Posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí tak představují druhoinstanční lékařskou posudkovou službu. Kromě těchto kompetenčních ustanovení obsahuje zákon č. 582/1991 Sb. také ustanovení upravující pravidla pro výkon lékařské posudkové služby, např. podmínky provádění kontrolních lékařských prohlídek, vztah ke správnímu řádu, místní příslušnost, součinnost zdravotnických zařízení při posuzování zdravotního stavu.

Působnost úřadů práce k posuzování zdravotního stavu fyzických osob pro účely nepojistných sociálních systémů je upravena zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů. Úřady práce posuzují zdravotní stav pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod v oblasti sociální péče, státní sociální podpory, sociálních služeb a pomoci v hmotné nouzi a dále posuzují zdravotní stav pro účely státní politiky zaměstnanosti. Zákon o zaměstnanosti obsahuje také ustanovení upravující pravidla pro výkon lékařské posudkové služby, např. podmínky provádění kontrolních lékařských

prohlídek, vztah ke správnímu řádu, místní příslušnost, součinnost zdravotnických zařízení při posuzování zdravotního stavu, správní delikty zdravotnických zařízení. Speciální pravidla pro řízení a postup úřadů práce upravuje zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, pokud jde o posuzování zdravotního stavu pro účely příspěvku na péči.

Vzhledem k tomu, že zejména od účinnosti nového systému sociálních služeb (od 1.ledna 2007) jsou požadavky na posuzování zdravotního stavu lékařskou posudkovou službou úřadů práce cca čtyřnásobné oproti počtu posudků podávaných podle úpravy účinné do 31. prosince 2006 (systémy důchodového zabezpečení a sociální péče), dostala se lékařská posudková služba úřadů práce v roce 2007 do výrazných kapacitních problémů.

Řízení ve věcech důchodového pojištění

Podle dosavadní právní úpravy (zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů) je důchodové řízení vedené Českou správou sociálního zabezpečení jednostupňové s možností soudního přezkumu. Důchodové řízení vedené orgány sociálního zabezpečení provádějícími důchodové pojištění osob ve služebním poměru je dvoustupňové, byť probíhá u jedné instance, a je rovněž umožněn soudní přezkum. V některých případech, např. ve sporech o účast na důchodovém pojištění, o obsah evidenčního listu důchodového pojištění nebo o zápočet doby péče o některé osoby, rozhodují ve věcech důchodového pojištění okresní správy sociálního zabezpečení a odvolacím orgánem je Česká správa sociálního zabezpečení.

II. Důvody pro změnu právní úpravy

Lékařská posudková služba

Zásadní změnou, kterou má návrh novelizace zákonné úpravy organizace a výkonu lékařské posudkové služby přinést, je převedení kompetence k posuzování zdravotního stavu pro účely rozhodování v prvním stupni správního řízení z úřadů práce zpět na Českou správu sociálního zabezpečení, resp. okresní správy sociálního zabezpečení. Zvolená koncepce plně využívá stávající právní konstrukci, kdy z pohledu kompetencí mají okresní správy sociálního zabezpečení stejné postavení jako správní úřady.

Předkládaný návrh zákona sleduje převedením prvoinstanční lékařské posudkové služby zpět na Českou správu sociálního zabezpečení využití synergických efektů ke zvládnutí kapacitních nároků na lékařskou posudkovou službu. Přitom se zároveň využijí dosud osvědčené prvky (např. systém smluvních lékařů) a současně bude posíleno řízení lékařské posudkové služby resortu Ministerstvem práce a sociálních věcí (jmenování a odvolání vedoucího organizační jednotky pro posuzování zdravotního stavu ministrem). Pokud jde o zachování principu smluvních lékařů, jde o úpravu, kdy posudkový orgán vychází z podkladů lékařů, které za tímto účelem určí, a kteří nemusí být zaměstnanci posudkového orgánu. Tento institut byl zaveden na úřadech práce, kde se osvědčil, a proto je rozšiřován i do oblasti posuzování pro účely důchodového pojištění. Bez zachování tohoto institutu by nebylo možné ani v upravených lhůtách zvládat posuzování zdravotního stavu pro všechny systémy, což souvisí zejména s vývojem agendy posuzování stupně závislosti pro účely příspěvku na péči.

Uvedené synergické efekty spočívají zejména v těchto skutečnostech:

- snadnější zastupitelnost lékařů, která se projeví nejen v úsporách na cestovních výdajích (lékaři v současné době dojíždějí vypomáhat do oblastí, kde je lékařů nedostatek), ale rovněž v úsporách v systému vzdělávání lékařů (pokud v současné době pracuje na úřadu práce lékař bez atestace z posudkového lékařství, nemůže vykonávat svou činnost samostatně; zpravidla na jeho činnost dohlíží lékař s atestací z posudkového lékařství pracující na okresní správě sociálního zabezpečení, který však není současně zaměstnancem v úřadu práce a nemůže výkon dohledu provádět v rámci plnění pracovních povinností; vznikají tak dodatečné náklady úřadu práce, který musí výkon dohledu zajistit smluvně),
- snadnější splnění požadavků na vzdělávání lékařů (podle zdravotnických předpisů je nutné předatestační výuku provádět na akreditovaných pracovištích); pro jednotlivé úřady práce s minimálním počtem systemizovaných míst posudkových lékařů je prakticky nemožné splnit předpoklady pro udělení akreditace,
- v nákladech na pořizování podkladů od zdravotnických zařízení, které v současné době shromažďují nezávisle na sobě okresní správy sociálního zabezpečení a úřady práce; tato skutečnost je předmětem soustavné kritiky zejména praktických lékařů.

Navrhovaným zákonem se upravuje celé prvoinstanční posuzování na okresních správách sociálního zabezpečení, s výjimkou oblasti nemocenského pojištění. V oblasti nemocenského pojištění je postavení lékařské posudkové služby specifické, protože její primární úlohou je kontrola posuzování dočasné pracovní neschopnosti. Úpravu vztahu lékařské posudkové služby na okresních správách sociálního zabezpečení k úkolům v nemocenském pojištění návrh neobsahuje. V této oblasti se změny nenavrhují. Komplexní právní úprava posuzování zdravotního stavu pro účely nemocenského pojištění je obsažena v zákoně č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, ve znění pozdějších předpisů, který má nabýt účinnosti dnem 1. ledna 2009.

V druhoinstanční lékařské posudkové službě se nově navrhuje upravit kompetence České správy sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu pro účely námitkového řízení ve věcech důchodového pojištění. Vzhledem k tomu, že v této oblasti Česká správa sociálního zabezpečení v prvním stupni rozhoduje na podkladě posudku zpracovaného okresní správou sociálního zabezpečení, navrhuje se, aby pro účely námitkového řízení byly kompetence k posuzování zdravotního stavu svěřeny České správě sociálního zabezpečení. Stávající kompetence posudkových komisí ministerstva se navrhuje zachovat.

Částečné změny se dále navrhují v některých procesních pravidlech výkonu lékařské posudkové služby. Jedná se zejména o jejich sjednocení pro všechny úseky posuzování zdravotního stavu, aby právní úprava více odrážela specifický expertně medicínský charakter činnosti lékařské posudkové služby.

Navrhované změny se v zásadě týkají organizačního uspořádání lékařské posudkové služby a žádným způsobem nezasahují do posudkových kritérií, podle nichž lékařská posudková služba hodnotí zdravotní stav v jednotlivých systémech sociální ochrany.

Řízení ve věcech důchodového pojištění

Je účelné zavést pro případy, kdy řízení ve věcech důchodového pojištění probíhá dosud jako jednostupňové, možnost přezkoumat správní rozhodnutí ještě před přezkumem

soudy. Navrhuje se proto zavést tzv. námitkové řízení ve věcech důchodového pojištění; přitom se z důvodu jednotné úpravy námitkové řízení zavádí místo „odvolacího“ řízení též pro řízení ve věcech důchodového pojištění osob ve služebním poměru. Účelem obecného zavedení procesního institutu námitek v důchodové oblasti je vytvoření určitého síta, které může přispět ke snížení počtu žalob k soudům a zároveň k prohloubení ochrany sociálních práv občanů. Možnost nápravy nejprve prostřednictvím podání námitek může být též pro řadu pojištěnců přijatelnější, než domáhat se nápravy hned soudní cestou. Předpokládá se, že zavedení námitkového řízení v oblasti důchodového pojištění (kdy tímto zavedením se rozšiřuje možnost nápravy již na úrovni České správy sociálního zabezpečení) nevyvolá v oblasti rozhodování ve věcech důchodového pojištění zvýšení rozsahu přezkumné činnosti soudů ve správním soudnictví. Naopak zavedení námitkového řízení by mělo přispět ke snížení této přezkumné činnosti soudů, neboť v řadě případů se nápravy dosáhne již po správní linii.

III. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s ústavním pořádkem České republiky.

IV. Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána a její slučitelnost se závazky vyplývajícími z členství České republiky v Evropské unii

Návrh zákona není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána.

Předpisy Evropské unie a Evropských společenství se na právní úpravu, kterou návrh zákona obsahuje, v zásadě nevztahují, neboť uspořádání lékařské posudkové služby a úprava námitkového řízení nejsou právem ES/EU regulovány a jsou plně v kompetenci členských států. Výjimkou je čl. I bod 3 návrhu zákona, podle něhož Česká správa sociálního zabezpečení zajišťuje podklady k posuzování zdravotního stavu v rozsahu vyplývajícím z přímo použitelných předpisů EU. Tímto ustanovením dochází k adaptaci právního řádu České republiky k právu ES, a to konkrétně nařízení (ES) č. 1408/71 ze dne 14. června 1971 o uplatňování systémů sociálního zabezpečení na zaměstnané osoby a jejich rodiny pohybující se v rámci Společenství. Navrhovaná právní úprava je s uvedeným předpisem ES v souladu.

V. Předpokládaný hospodářský a finanční dosah navrhované právní úpravy

Náklady na navrhovaný převod kompetencí k posuzování zdravotního stavu z úřadů práce na Českou správu sociálního zabezpečení, resp. okresní správy sociálního zabezpečení, budou pokryty v rámci kapitoly 313. Zejména půjde o převod finančních prostředků na 155 systemizovaných lékařů a 55 systemizovaných míst referentek z rozpočtu úřadů práce do rozpočtu České správy sociálního zabezpečení (prostředky na platy a související výdaje); odhadovaný objem v celoročním vyjádření je cca 160 mil. Kč. Dále půjde o zabezpečení běžných provozních výdajů, které v rámci kapitoly 313 nebudou již hradit úřady práce, ale Česká správa sociálního zabezpečení (včetně výdajů na zdravotní výkony od zdravotnických zařízení, jejichž objem se odhaduje na cca 120 mil. Kč). Půjde o výdaje, které se již v současné době v rámci kapitoly 313 hradí, dojde pouze k jejich redistribuci v rámci kapitoly

313. Česká správa sociálního zabezpečení v souvislosti s převodem kompetencí předpokládá výraznou modernizaci informačních technologií pro oblast lékařské posudkové služby. V této oblasti půjde o provozní náklady cca 18 mil. v roce 2008 (v rámci přípravy na účinnost zákona od 1.7. 2009) a v roce 2009 cca o 35 mil. Kč.

Návrh zákona je ve vztahu k rovnosti mužů a žen neutrální.

Navrhované změny nebudou mít dopad na podnikatelské prostředí České republiky, ani na životní prostředí.

Zvláštní část

K čl. I

K bodu 1

Upravuje se způsob jmenování vedoucího organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení pro úsek posudkové služby. Cílem této úpravy je posílení pravomocí ministra práce a sociálních věcí ve vztahu k lékařské posudkové službě resortu, která bude soustředěna do České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení, přestože bude vykonávat též působnost mimo systémy spravované Českou správou sociálního zabezpečení a okresními správami sociálního zabezpečení. Vzhledem k tomu, že posuzování zdravotního stavu pro účely jiných systémů je pro Českou správu sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení činností doplňkovou, je v návrhu zákona upraven odchylný způsob jmenování a odvolání vedoucího organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení pro posuzování zdravotního stavu. Pracovní poměr tohoto vedoucího se bude zakládat jmenováním (§ 33 odst. 3 zákoníku práce), které bude v pravomoci ministra práce a sociálních věcí. Bližší označení tohoto vedoucího se ponechává na vnitřních organizačních předpisech České správy sociálního zabezpečení. Vlastní způsob řízení této organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení se však navrženým zákonem neupravuje a tedy nemění se oproti dosavadní právní úpravě. Této konstrukci byla dána přednost před zřízováním samostatného posudkového úřadu.

K bodu 2

Vzhledem k zavedení námitkového řízení i pro řízení před orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 9 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení bude otázky invalidity posuzovat Česká správa sociálního zabezpečení podle § 8 odst. 9 (bod 10), nikoliv Ministerstvo práce a sociálních věcí. Kompetence ministerstva se proto jako nadbytečná vypouští. Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti Ministerstvem práce a sociálních věcí pro účely řízení o přechodu z pracovní neschopnosti do invalidity nebude praktické již od 1. ledna 2009 v souvislosti s novým zákonem o nemocenském pojištění, který toto řízení nepřevzal.

K bodu 3

Jedná se o legislativně technickou úpravu v ustanovení o posuzování zdravotního stavu v odvolacím řízení v návaznosti na převedení kompetencí k posuzování zdravotního stavu pro účely dávek a mimořádných výhod z úřadů práce na okresní správy sociálního zabezpečení.

K bodu 4

Stanoví se působnost České správy sociálního zabezpečení k plnění úkolů vyplývajících z práva Evropské unie (např. Nařízení 1408/71) v souvislosti s posuzováním zdravotního stavu.

K bodům 5 a 10

Upravuje se působnost České správy sociálního zabezpečení v návaznosti na vydávání posudků při posuzování zdravotního stavu pro účely řízení o námitkách podle § 88. Zdravotní stav posuzují okresní správy sociálního zabezpečení a je účelné, aby pro účely tohoto řízení zdravotní stav posoudil jiný orgán, tj. Česká správa sociálního zabezpečení; vzhledem k tomu, že posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí vydávají posudky pro účely přezkumného soudního řízení, nesvěřuje se posuzování zdravotního stavu pro účely námitkového řízení těmto komisím.

K bodu 6

V zákoně se upravuje v praxi zavedené označení pro územní organizační jednotku České správy sociálního zabezpečení působící v městě Brně.

K bodu 7

Podle dosavadní právní úpravy posuzují zdravotní stav pro účely poskytování sociálních dávek, mimořádných výhod a zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou podle zákona o zaměstnanosti úřady práce. Tyto kompetence se navrhovaným zákonem převádějí na okresní správy sociálního zabezpečení.

Při posuzování zdravotního stavu okresními správami sociálního zabezpečení se umožňuje využití smluvních lékařů. Tento institut byl zaveden podle dosavadní právní úpravy na úřadech práce, kde se osvědčil, a proto se umožňuje jeho využití i při posuzování pro účely důchodového pojištění. Posudkový orgán v těchto případech vychází z podkladů lékaře, kterého za tímto účelem určí, a který nemusí být zaměstnancem posudkového orgánu.

K bodům 8 a 9

Do návrhu zákona se doplňuje (vzhledem k novému znění § 8 podle bodu 7) s účinností od 1. ledna 2010 právní úprava související se zákonem o úrazovém pojištění zaměstnanců, která je již obsažena v novele zákona č. 582/1991 Sb. (čl. III body 1 a 2 zákona č. 267/2006 Sb., o změně zákonů v souvislosti s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců).

K bodům 11 a 12

Upravuje se povinnost součinnosti zdravotnických zařízení s orgány sociálního zabezpečení při posuzování zdravotního stavu. Jedná se o období dosavadní právní úpravy, která je obsažena v zákoně o zaměstnanosti pro posuzování zdravotního stavu úřady práce.

K bodům 13 a 25

Na rozdíl od dosavadního stavu, podle něhož je právní úprava procesních postupů při vydávání posudků posudkovou službou úřadů práce pro jiné správní orgány a posudkovými komisemi Ministerstva práce a sociálních věcí pro jiné správní orgány a pro soudy založena na rozsáhlé výluce správního řádu (§ 9a odst. 1 zákona č. 435/2004 Sb., ve znění zákona č. 109/2006 Sb., § 16a odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. 109/2006 Sb.), podřizují se postupy sloučené posudkové služby i posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí ve výrazném rozsahu části čtvrté správního řádu. Dochází tak k významnému posunu směrem k sjednocení postupů při výkonu veřejné správy a tím i k posílení procesního postavení a jistoty posuzovaných osob. Dopad správního řádu nad rámec stanovený podle části čtvrté je rozšířen ještě o ustanovení o spisu a nově i o nahlížení do spisu. Na druhé straně je nezbytné zachovat minimální okruh odchylek od dopadu správního řádu vyplývajícího z jeho části čtvrté. Okruh odchylek je dán jednak charakterem posudkově medicínské činnosti posudkové služby, blízcí se činnosti znalecké, jednak nutností nižší mírou formalizace zachovat podmínky pro pružnější výkon tohoto typu posudkové činnosti a konečně i dosavadním pojetím posudku v oblasti sociálního zabezpečení. Ten je podkladem pro jiné správní orgány, popřípadě pro soudy, a podléhá tedy zákonnému rámci volného hodnocení důkazů podle § 50 odst. 4 správního řádu popřípadě podle § 77 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Přezkum posudku posudkové služby bude nadále prováděn v rámci opravných postupů podle správního řádu, popřípadě podle soudního řádu správního, jimiž bude přezkoumáváno správní rozhodnutí, které bylo na podkladě posudku vydáno. Případné vztahení samostatných přezkumných postupů podle správního řádu ve vztahu k posudku by dosavadní konstrukci zásadním způsobem narušilo. Navíc by samostatné přezkumy posudků byly provozně nereálné vzhledem k značnému objemu vydávaných posudků (v současné době jich posudková služba vydává ročně téměř půl milionu) a u posudkových komisí Ministerstva práce a sociálních věcí i vzhledem k jejich začlenění ve strukturách ústředního orgánu státní správy, v jehož čele stojí člen vlády.

Zákonem se dále upravují specifické instituty posudkového procesu, jako jsou oprávnění orgánů sociálního zabezpečení vůči posuzovaným osobám (zejména pokud jde o výzvy k vyšetření jejich zdravotního stavu) a jim korespondující povinnosti posuzovaných osob. Upravuje se i postup orgánu příslušného k posouzení zdravotního stavu ve vztahu k orgánu, který o posouzení požádal, pro případy, kdy posuzovaná osoba povinnosti v rozsahu výzvy nesplní.

Pro vydání posudku okresními správami sociálního zabezpečení pro účely rozhodování správních orgánů v prvním stupni správního řízení a posudkovou komisí Ministerstva práce a sociálních věcí pro účely odvolacího řízení správního a přezkumného řízení soudního jsou stanoveny specifické lhůty, které zohledňují jak náročnost posouzení, tak i reálné možnosti posudkové služby.

K bodu 14

Doplňuje se lhůta pro vydání posudku v případech, kdy Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje zdravotní stav pro účely námitkového řízení.

K bodu 15

Legislativně technická úprava v návaznosti na změnu § 16.

K bodům 16 a 23

Jedná se o formulační upřesnění v zájmu jednotné dikce.

K bodu 17

Dosavadní možnost podat námitky v případě oznámení při hromadném zvyšování dávek důchodového pojištění se nahrazuje možností podat žádost o vydání rozhodnutí, aby v důsledku zavedení námitkového řízení v § 88 nebylo dvojí řízení o námitkách; věcně ke změně nedochází.

K bodu 18

Volí se obecnější formulace, neboť ustanovení se ve smyslu § 112 stejně týká dalších orgánů sociálního zabezpečení. Tato obecnější formulace znamená současně sjednocení dikce (srov. např. § 86 odst. 1).

K bodu 19

V souvislosti se zavedením námitkového řízení se stanoví náležitosti rozhodnutí ve vztahu k možnosti podat námitky.

K bodu 20

Cílem námitkového řízení je působit především k nápravě vadných rozhodnutí v rámci prvoinstančního řízení a ovlivnit tak pozitivně kvalitu správního rozhodování (dodávat „individuálnímu správnímu aktu“ potřebnou autoritu a vážnost, což prokazatelně v mnohých případech předchází přezkumu sporných rozhodnutí v rámci správního soudnictví). Námitky však lze podat pouze proti meritornímu rozhodnutí. Námitkové řízení je navrhováno jako zvláštní řízení tak, aby vzhledem k současné neexistenci odvolacího řízení správního nebylo nadále plně suplováno řízením soudním. Z hlediska tohoto účelu se navrhuje zavést námitkové řízení na obdobném principu jako řízení v „druhé instanci“ správní tak, aby vedlo k naplnění práva účastníka řízení na řádný opravný prostředek v dávkových věcech důchodového pojištění.

Námitkové řízení nemá devolutivní účinek (tj. nerozhoduje orgán vyššího stupně) a nemá ani suspenzivní (tedy odkladný) účinek – je „předběžně vykonatelné“. Pouze v zákonem stanovených případech je odkladný účinek přiznán; těmito případy budou pouze námitky proti rozhodnutím o povinnosti vrátit nebo nahradit neprávem vyplacenou dávkou

(§ 118a až 118c). Vytvoření speciálního námitkového řízení nezamezuje přitom možnosti účastníka řízení obrátit se poté na správní soud jako na nezávislý orgán.

Námitkové řízení je ovládáno úplným apelačním principem, tzn. rozhodnutí je přezkoumáváno v celém rozsahu. Nutnost užít princip úplné apelace vyplývá z podstaty a specifík řízení o dávkách důchodového pojištění. Vzhledem k tomu, že i po skončeném řízení existuje časově neomezená možnost jak správního orgánu, tak i účastníka řízení vyvolat řízení o změně dávky důchodového pojištění, a to i k horšímu podle § 56 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, nelze během námitkového řízení rigidně trvat na principu omezené apelace ve smyslu správního řádu. Takovýto způsob námitkového řízení by postrádal smysl a účel; pokud by se orgán sociálního zabezpečení dozvěděl během řízení o jiných skutečnostech, které by ovlivnily výši či nárok na příslušnou dávku, aniž by tyto byly napadeny v námitkách, nemohl by se v rámci námitkového řízení s nimi vypořádat a hned po jeho skončení a právní moci rozhodnutí by byl nucen zahájit řízení dle § 56 zákona o důchodovém pojištění.

Ve stanoveném rozsahu (odstavec 8) se na řízení o námitkách bude vztahovat správní řád.

K bodům 21 a 22

Vzhledem k zavedení institutu námitkového řízení se upravuje, kdy rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení nabývá právní moci; tím, že toto rozhodnutí nabývá právní moci v případě, kdy proti němu nelze podat námitky (tj. buď byly námitky podány a proti rozhodnutí o námitkách nelze již nové námitky podat, anebo lhůta k podání námitek již uplynula), se zároveň zamezuje souběžnému správnímu řízení o námitkách a soudnímu přezkumnému řízení.

Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení budou obecně vykonatelná okamžikem oznámení rozhodnutí. Zejména v situaci, v níž se dávka odnímá či snižuje, by jinak orgán sociálního zabezpečení byl v horším postavení než nyní a výplata neprávem přiznané dávky (její části) by plynula do skončení námitkového řízení. Rovněž tak účastník námitkového řízení by v případě zachovaného suspenzivního účinku námitek byl po celou dobu řízení bez finančních prostředků, na jejichž poskytování je závislý. I v případě nevyčerpání opravného prostředku by právní moc rozhodnutí nastávala po 30 dnech ode dne oznámení. Pominout nelze ani časovou prodlevu mezi vydáním rozhodnutí a jeho doručením (oznámením) účastníkovi. Jedinou opodstatněnou výjimku tvoří rozhodnutí o tzv. přeplatcích na dávkách důchodového pojištění.

Ustanovení odstavce 4 se přejímá z dosavadní úpravy (§ 89 odst. 1) a pouze se systematicky zařazuje do nového ustanovení § 88a.

K bodu 24

Účelem navrhovaného ustanovení je zabránit kolizi dvou řízení.

K bodům 26 a 27

Námitkové řízení podle § 88 nahradí dosavadní tzv. odvolací řízení, a proto se ustanovení § 111 zrušuje; tím bude dosaženo jednotné úpravy pro všechny skupiny pojištěnců.

K čl. II

Přechodné ustanovení v bodech 1 a 2 řeší kompetenci orgánu sociálního zabezpečení v případech, kdy se jedná o posouzení zdravotního stavu pro účely odvolacího řízení proti rozhodnutí vydanému na základě posudku úřadu práce před nabytím účinnosti tohoto zákona nebo se jedná o provedení kontrolní lékařské prohlídky v případech, kdy předchozí posouzení, před nabytím účinnosti tohoto zákona, provedl úřad práce.

Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení (bod 3) vydanému před účinností zákona se nepřipouští podání námitek, neboť dosavadní právní úprava tento institut neobsahovala. Naopak proti rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti a Ministerstva obrany, která byla oznámena před účinností zákona, se zachovává dosavadní postup, tj. odvolací řízení, což je nejjednodušší (bod 4).

K čl. III

K bodům 1 až 3 a 6

Úřady práce podle dosavadní právní úpravy posuzují zdravotní stav pro účely poskytování sociálních dávek a mimořádných výhod a dále posuzují, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou pro účely zákona o zaměstnanosti. Tyto kompetence se navrhuje převést na okresní správy sociálního zabezpečení tak, jako tomu bylo před 1. červencem 2006. O osobě zdravotně znevýhodněné budou i nadále rozhodovat úřady práce.

K bodům 4, 5 a 7

Ustanovení upravuje součinnost zdravotnických zařízení s úřady práce, pokud jde o vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby pro účely zákona o zaměstnanosti. Nesplnění povinností stanovených zdravotnickému zařízení je správním deliktem.

K čl. IV

Přechodná ustanovení řeší postup v případech, kdy posuzování zdravotního stavu úřadem práce nebylo dokončeno do dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

Dále se v souvislosti s reorganizací posudkové služby řeší postup a rozsah přechodu výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů zaměstnanců v úřadech práce na Českou správu sociálního zabezpečení. Delimitace se bude týkat zaměstnanců, kteří v úřadech práce vykonávají práci na 155 funkčních místech lékařů a na 55 funkčních místech referentů. Jedná se o stejný počet zaměstnanců, který byl na úřady práce převeden z České správy sociálního zabezpečení v souvislosti se změnou v organizaci posudkové služby provedené od 1. července 2006.

K čl. V

Navrhovanou změnou zákona o péči o zdraví lidu se řeší problematika omezení svobodné volby zdravotnického zařízení u osob, jejich zdravotní stav je posuzován pro účely sociální ochrany. Doposud bylo toto omezení řešeno jen pro oblast zaměstnanosti.

K čl. VI

K bodu 1

Pro organizaci a řízení o výsluhových náležitostech vojáků platí předpisy upravující organizaci a řízení v důchodovém pojištění. Vzhledem k tomu, že námitkové řízení nahradí dosavadní tzv. odvolací řízení, přičemž současně dojde ke zrušení § 111 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, je třeba zrušit odvolací řízení i pro řízení o výsluhových náležitostech podle ustanovení § 142 odst. 1 věty druhé zákona č. 221/1999 Sb., na které se tak bude plně vztahovat námitkové řízení platné v důchodovém pojištění.

K bodu 2

Vzhledem ke zrušení tzv. odvolacího řízení v § 111 zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení se provádí formulační zpřesnění ve vztahu k použití předpisů důchodového pojištění upravujících organizaci, řízení a výplatu dávek důchodového pojištění pro organizaci a řízení o výsluhových náležitostech a jejich výplatu.

K čl. VII

V souvislosti s návrhem nového uspořádání posudkové služby (změna zákona č. 582/1991 Sb. - část první), kdy posuzování zdravotního stavu pro pojistné systémy i ostatní dávkové systémy bude provádět Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správa sociálního zabezpečení, se tato změna promítá i v příslušných ustanoveních zákona o sociálních službách upravujících posuzování zdravotního stavu pro účely stanovení stupně závislosti.

K čl. VIII

Kompetence posuzování zdravotního stavu pro účely posouzení, zda si žadatel, příjemce nebo osoba společně posuzovaná podle zákona o pomoci v hmotné nouzi nemůže zvýšit příjem vlastní prací vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, se přesouvá z úřadů práce zpět na okresní správy sociálního zabezpečení.

Doplněním ustanovení, kterým jsou stanovena práva a povinnosti žadatele, příjemce a osob společně posuzovaných v zákoně o pomoci v hmotné nouzi, se dále vytvoří jednoznačné právní předpoklady pro zjišťování podmínky plné invalidity, při které se nezkoumá možnost zvýšit si příjem vlastní prací.

K čl. IX

Legislativně technická úprava v návaznosti na čl. I body 8 a 9.

K čl. X

Navrhovaná právní úprava týkající se uspořádání posudkové služby by měla nabýt účinnosti dnem 1. července 2009. S ohledem na zabezpečení bezproblémového přechodu

výkonu práv a povinností z pracovněprávních vztahů se navrhuje, aby ustanovení o delimitaci zaměstnanců v úřadech práce uvedená v čl. IV bodech 2 a 4 nabyla účinnosti již dnem vyhlášení zákona ve Sbírce zákonů. Navrhovaná právní úprava týkající se zavedení námitkového řízení ve věcech důchodového pojištění má nabýt účinnosti dnem 1. ledna 2010 s ohledem na potřebnou legisvakanci pro přípravu systému v České správě sociálního zabezpečení. Ustanovení čl. I bodů 8 a 9 a čl. IX mohou nabýt účinnosti až dnem nabytí účinnosti zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců.

V Praze dne 21. května 2008

předseda vlády
Ing. Mirek Topolánek v. r.

místopředseda vlády a ministr práce a sociálních věcí
RNDr. Petr Nečas v. r.

Platné znění zákonů s vyznačením navrhovaných změn

1. Platné znění částí zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, s vyznačením navrhovaných změn

§ 3a

(1) Česká správa sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení jsou organizačními složkami státu. Česká správa sociálního zabezpečení je účetní jednotkou. Pro účely hospodaření s majetkem státu, včetně prostředků státního rozpočtu, účetnictví a pracovněprávních vztahů mají okresní správy sociálního zabezpečení postavení vnitřních organizačních jednotek České správy sociálního zabezpečení.

(2) Pracovněprávní vztahy zaměstnanců v České správě sociálního zabezpečení a v okresních správách sociálního zabezpečení se řídí zákoníkem práce.

(3) V čele České správy sociálního zabezpečení je **ústřední** ředitel, kterého jmenuje a odvolává^{4a)} ministr práce a sociálních věcí. **Vedoucího organizační jednotky České správy sociálního zabezpečení pro posuzování zdravotního stavu jmenuje a odvolává ministr práce a sociálních věcí.** Ředitele okresních správ sociálního zabezpečení jmenuje a odvolává^{4a)} ředitel České správy sociálního zabezpečení.

(4) Podrobnější úpravu vnitřní organizace České správy sociálního zabezpečení a okresních správ sociálního zabezpečení stanoví statut, který vydá ředitel České správy sociálního zabezpečení se souhlasem ministra práce a sociálních věcí.

(5) Jestliže zvláštní právní předpisy^{4b)} obecně ukládají povinnosti nebo zakládají oprávnění pro správní úřady nebo orgány státní správy, vztahují se tyto povinnosti a tato oprávnění též na Českou správu sociálního zabezpečení a okresní správy sociálního zabezpečení.

§ 4

Ministerstvo práce a sociálních věcí

(1) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo")

- a) řídí a kontroluje výkon státní správy v sociálním zabezpečení,
- b) řídí Českou správu sociálního zabezpečení,
- c) zajišťuje úkoly vyplývající z mezinárodních smluv v sociálním zabezpečení,
- d) zajišťuje úkoly související s dalším rozvojem sociálního zabezpečení.

(2) Ministerstvo posuzuje zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního a ~~odvolacího řízení správního (předchozí přeškrtnutý text se zrušuje k 1.1.2010)~~ ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku ~~úřadu práce podle zvláštních právních předpisů~~⁴⁶⁾ **okresní správy sociálního zabezpečení**; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise.

^{4a)} § 27 odst. 4 zákoníku práce.

^{4b)} Například § 274 písm. f) občanského soudního řádu, § 9d zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání, ve znění pozdějších předpisů, § 33 odst. 1 zákona č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů.

~~⁴⁶⁾ Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.~~

~~Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.~~

~~Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách.~~

(3) Ministr práce a sociálních věcí může odstraňovat tvrdosti, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, a může pověřit správy sociálního zabezpečení, aby odstraňovaly tvrdosti v jednotlivých případech.

§ 5

Česká správa sociálního zabezpečení

Česká správa sociálního zabezpečení

- a) rozhoduje
1. o dávkách důchodového pojištění, pokud není v tomto zákoně stanoveno, že o nich rozhoduje jiný orgán sociálního zabezpečení, a zařizuje výplaty těchto dávek,
 2. o povinnosti občana vrátit dávku důchodového pojištění poskytnutou neprávem nebo v nesprávné výši, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
 3. o povinnosti zaměstnavatele nahradit neprávem vyplacené částky na dávce důchodového pojištění, pokud je o této dávce oprávněna rozhodovat,
 4. o odvoláních ve věcech, v nichž v prvním stupni rozhodla okresní správa sociálního zabezpečení,
 5. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jí bylo v jednotlivých případech svěřeno,
 6. o převodech důchodových práv podle § 105a zákona o důchodovém pojištění a zařizuje tyto převody,
- b) vymáhá neprávem vyplacené částky na dávkách důchodového pojištění; přitom je oprávněna provádět správní výkon rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění,
- c) jedná před soudem v řízení o přezkoumání rozhodnutí ve věcech sociálního zabezpečení,
- d) plní úkoly při výplatě dávek sociálního zabezpečení do ciziny,
- e) řídí a kontroluje činnost okresních správ sociálního zabezpečení,
- f) zajišťuje plnění úkolů vyplývajících z práva Evropských společenství a plnění úkolů vyplývajících z mezinárodních smluv v oblasti důchodového pojištění,
- g) zajišťuje vydávání tiskopisů předepsaných podle tohoto zákona,
- h) vede registr pojištěnců důchodového pojištění (dále jen "registr pojištěnců").
- i) zajišťuje podklady k posuzování zdravotního stavu v rozsahu vyplývajícím z přímo použitelných předpisů Evropské unie a z mezinárodních smluv.**
- j) posuzuje zdravotní stav v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§ 8 odst. 9).**
(písmeno j) se vkládá s účinností k 1.1.2010)

§ 6

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení se zřizují pro obvody, které jsou shodné s územními obvody okresů.

(2) Na území hlavního města Prahy vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Pražská správa sociálního zabezpečení. **Na území města Brna vykonává působnost okresní správy sociálního zabezpečení Městská správa sociálního zabezpečení Brno.**

(3) Okresní správy sociálního zabezpečení plní v rámci své působnosti úkoly stanovené tímto zákonem, pokud není jinými obecně závaznými předpisy stanoveno, že tyto úkoly plní jiný orgán.

(4) Okresní správy sociálního zabezpečení

~~Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.~~

~~Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.~~

- a) rozhodují
1. ve sporných případech o vzniku a zániku důchodového pojištění,
 2. zrušen
 3. ve sporu mezi občanem a jeho zaměstnavatelem o správnost zápisu v evidenčním listu důchodového pojištění (dále jen "evidenční list"),
 4. až 6. zrušeny
 7. o pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh, o penále a o přírážce k pojistnému na sociální zabezpečení a o zřízení zástavního práva v případě dluhu na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti a na penále,
 8. zrušen
 9. o odstranění tvrdostí, které by se vyskytly při provádění sociálního zabezpečení, pokud jim bylo v jednotlivých případech svěřeno,
 10. o pokutách za nesplnění povinností organizací a osob samostatně výdělečně činných (§ 120c) v sociálním zabezpečení,
 11. o době a rozsahu péče muže o dítě ve věku do 4 let, jde-li o dobu péče o toto dítě po 31. prosinci 1995 do 30. června 2007, a o době a rozsahu péče o dítě ve věku do 18 let, je-li dlouhodobě těžce zdravotně postižené vyžadující mimořádnou péči, a péče osoby pečující osobně o převážně nebo úplně bezmocnou osobu nebo částečně bezmocnou osobu starší 80 let, jde-li o doby péče o tyto děti a bezmocné osoby po 31. prosinci 1995 do 31. prosince 2006,
 12. o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo stupni III (těžká závislost) anebo stupni IV (úplná závislost), jde-li o dobu péče o tuto osobu po 31. prosinci 2006, a o době a rozsahu péče osoby pečující osobně o osobu mladší 10 let, která je podle zvláštního právního předpisu^{52b)} závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost),
 13. o tom, zda osoba samostatně výdělečně činná pečuje o osobu mladší 10 let, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni I (lehká závislost), nebo o osobu, která je závislá na péči jiné osoby ve stupni II (středně těžká závislost) nebo ve stupni III (těžká závislost) anebo ve stupni IV (úplná závislost), v největším rozsahu^{52c)},
 14. až 16. zrušeny
 17. o započtení celého kalendářního roku do doby zaměstnání před 1. lednem 1976, jestliže člen jednotného zemědělského družstva nepracoval stanovený počet pracovních dnů, popřípadě jinak určený pracovní úvazek,
- b) zrušeno
- c) vrací zaměstnanci přeplatek na pojistném na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- d) až g) zrušena
- h) vedou potřebnou statistiku a účetní evidenci předepsanou v sociálním zabezpečení,
- ch) vedou evidenci pro účely důchodového pojištění osob samostatně výdělečně činných a občanů dobrovolně účastných důchodového pojištění,⁵³⁾ kteří si platí pojistné na důchodové pojištění,
- i) sepisují žádosti o dávky důchodového pojištění v případech stanovených tímto zákonem,

^{52b)} § 8 zákona č. 108/2006Sb.

^{52c)} § 9 odst. 8 věta třetí zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 152/2007Sb.

⁵³⁾ § 6 zákona č. 155/1995 Sb.

- j) opatřují a předkládají České správě sociálního zabezpečení na její žádost podklady pro rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění a pro vymáhání neprávem vyplacených částek dávek důchodového pojištění,
- k) navrhují České správě sociálního zabezpečení zápočet dob pojištění a náhradních dob pojištění ve sporných případech a zápočet doby vojenské služby v jiných než spojeneckých armádách, kterou konali povinně občané v době nesvobody, včetně doby zajetí,
- l) poskytují občanům a zaměstnavatelům odbornou pomoc ve věcech sociálního zabezpečení,
- m) a n) zrušena
- o) kontrolují plnění povinností občanů a zaměstnavatelů v sociálním zabezpečení a plnění povinností plátců pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,
- p) zrušeno
- q) posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů v rozsahu stanoveném tímto zákonem (§8),
- r) vybírají pojistné na sociální zabezpečení a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti včetně záloh podle zvláštního zákona³²⁾ a vymáhají pohledávky ve věcech pojistného na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti; přitom jsou oprávněny provádět správní výkon rozhodnutí,
- s) vyrozumívají písemně ošetřujícího lékaře o tom, že občan, který je dočasně práce neschopný, byl uznán plně nebo částečně invalidní na základě soudního řízení o žalobě,
- t) zrušeno
- u) mohou převzít plnění některých úkolů spojených s prováděním důchodového pojištění zaměstnanců zaměstnavatelů, kteří neplní povinnosti při provádění nemocenského pojištění a důchodového pojištění,
- v) vydávají na žádost osob samostatně výdělečně činných potvrzení o výši měsíčního vyměřovacího základu pro stanovení záloh na pojistné na důchodové pojištění a příspěvek na státní politiku zaměstnanosti pro účely posouzení nároku na dávky státní sociální podpory,
- y) navrhují živnostenskému úřadu zrušení živnostenského oprávnění podnikateli z důvodu neplnění závazků podnikatele vůči státu.

§ 8

Změny k 1.7.2009

~~Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti občanů~~

~~— (1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost občanů ve věcech sociálního zabezpečení při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách; za tím účelem posuzují~~

~~a) plnou invaliditu nebo částečnou invaliditu,~~

~~b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu soustavnou výdělečnou činnost,~~

~~e) zda občan v krátké době po uplynutí podpůrčí doby pravděpodobně nabude opět pracovní schopnost, a to i k jinému zaměstnání.~~

~~— (2) Okresní správa sociálního zabezpečení kontrolní lékařskou prohlídku uskuteční~~

~~a) v době určené při předchozím jednání okresní správy sociálního zabezpečení, nebo~~

³²⁾ § 13 a 16 zákona ČNR č. 589/1992Sb.

b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky, nebo

c) z podnětu jiného orgánu sociálního zabezpečení nebo z podnětu úřadu státní sociální podpory anebo z podnětu úřadu práce; okresní správa sociálního zabezpečení je povinna informovat orgán, který dal podnět k provedení kontrolní lékařské prohlídky, o jejím výsledku.

— (3) Úkoly okresních správ sociálního zabezpečení uvedené v odstavcích 1 a 2 může plnit pouze lékař.

— (4) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení v případech uvedených v odstavci 1 se řídí místem trvalého pobytu posuzovaného občana, pokud se dále nestanoví jinak.

— (5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení se řídí

a) sídlem speciální školy, jestliže posuzuje změněnou pracovní schopnost žáka této školy,

b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen "věznice"), jde-li o posouzení zdravotního stavu občana v době výkonu trestu odnětí svobody, popřípadě vazby.

— (6) Pro místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení při rozhodování v případech uvedených v § 6 odst. 4 písm. a) č. 19 platí odstavce 4 a 5 obdobně.

— (7) Na žádost občana, jehož zdravotní stav a pracovní schopnost má být posouzena, nebo s jeho souhlasem může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle odstavců 4 a 5 požádat o posouzení jeho zdravotního stavu a pracovní schopnosti okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž správním obvodu má občan přechodný pobyt nebo pracoviště, pokud s tím tato okresní správa sociálního zabezpečení souhlasí. V případě, že zdravotní stav občana vzhledem k charakteru nemoci vyžaduje posouzení specializovaným zdravotnickým zařízením, může Česká správa sociálního zabezpečení na žádost občana nebo s jeho souhlasem pověřit posouzením jeho zdravotního stavu a pracovní schopnosti okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž správním obvodu se nachází toto zdravotnické zařízení, a to odehlyně od příslušnosti podle odstavců 4 a 5; to platí obdobně, jde-li o občanského zaměstnance zpravodajských služeb, s tím, že žádost může podat též tato služba.

— (8) Okresní správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče. Při posuzování plné invalidity nebo částečné invalidity osob podle věty první se hodnotí zdravotní stav z hlediska jejich schopnosti k výkonu občanského povolání.

— (9) Při posuzování plné invalidity a částečné invalidity podle odstavce 1 musí lékaři okresních správ sociálního zabezpečení vycházet z lékařských zpráv a posudků vypracovaných odbornými lékaři o zdravotním stavu občanů.

— (10) Okresní správa sociálního zabezpečení zašle úřadu práce do 7 dnů kopii posudku vydaného podle § 8 odst. 1, pokud o to úřad práce požádá z důvodu zjištění zdravotního stavu fyzické osoby pro účely sociální péče, státní sociální podpory, posouzení stupně závislosti na péči jiné osoby nebo posouzení osoby zdravotně znevýhodněné.

§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod podle jiných právních předpisů^{9b)} při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují

^{9b)} Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

- a) plnou invaliditu a částečnou invaliditu,
- b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu soustavnou výdělečnou činnost,
- c) zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou,
- d) zda si fyzická osoba může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu příjem vlastní prací,
- e) zda jde o fyzickou osobu těžce zdravotně postiženou a druh a stupeň tohoto postižení pro účely poskytnutí mimořádných výhod, příspěvku na úpravu bytu, příspěvku na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže, příspěvku na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla a příspěvku na individuální dopravu,
- f) zda jde pro účely dávek státní sociální podpory o fyzickou osobu dlouhodobě těžce zdravotně postiženou, dlouhodobě zdravotně postiženou nebo o dítě dlouhodobě nemocné,
- g) stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení provede zjišťovací lékařskou prohlídku na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku

- a) v termínu určeném při předchozím posouzení okresní správou sociálního zabezpečení na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán,
- b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky,
- c) z podnětu orgánu sociálního zabezpečení nebo správního orgánu, na základě jehož žádosti provedla okresní správa sociálního zabezpečení zjišťovací lékařskou prohlídku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat příslušný orgán o výsledku posouzení,
- d) z podnětu orgánu pomoci v hmotné nouzi, jde-li o prokázání trvání plné invalidity pro účely řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi a již uplynula platnost posudku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat orgán pomoci v hmotné nouzi o výsledku posouzení,
- e) z podnětu úřadu práce, jde-li o ověření skutečnosti, zda fyzická osoba je osobou se zdravotním postižením; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat úřad práce o výsledku posouzení, nebo
- f) z podnětu fyzické osoby, která byla uznána plně invalidní nebo částečně invalidní, avšak její žádost o přiznání plného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu byla zamítnuta a již uplynula platnost posudku, jde-li o prokázání, že je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti.

(4) Úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, uvedené v odstavci 1 může plnit pouze lékař.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu podle odstavce 1 se řídí

- a) místem trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, popřípadě místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; nemá-li fyzická osoba

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

takový pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost místem, kde se na území České republiky obvykle zdržuje, nebo

- b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen „věznice“), je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby.

(6) Na žádost fyzické osoby, jejíž zdravotní stav má být posouzen, nebo s jejím souhlasem může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle odstavce 5 požádat o posouzení této osoby okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je tato osoba zaměstnána nebo se v něm dlouhodobě zdržuje, popřípadě je v ústavní péči zdravotnického zařízení nebo jsou jí poskytovány pobytové sociální služby v zařízení sociálních služeb nebo je jí poskytováno vzdělávání pro děti, žáky a studenty se zdravotním postižením^{9c)}, anebo okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém je posuzovaná osobě poskytována zdravotní péče, pokud zdravotní stav posuzované osoby vyžaduje vzhledem k charakteru nemoci posouzení tímto zdravotnickým zařízením.

(7) Okresní správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče.

(8) Při posuzování podle odstavce 1 vychází okresní správa sociálního zabezpečení zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení podle odstavce 1, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy^{9d)}. Při posuzování podle odstavce 1 lze vycházet také z podkladů vypracovaných lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení.

§ 8 - ve znění k 1.1.2010

(odlišným typem písma jsou vyznačeny změny k 1.1.2010)

§ 8

Posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti

(1) Okresní správy sociálního zabezpečení posuzují zdravotní stav a pracovní schopnost fyzických osob pro účely sociálního zabezpečení a pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod podle jiných právních předpisů^{9b)} při zjišťovacích a kontrolních lékařských prohlídkách. Za tím účelem posuzují

- a) plnou invaliditu a částečnou invaliditu, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, také skutečnost, že plná nebo částečná invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání; tato podmínka je splněna, pokud pracovní úraz nebo nemoc z povolání je jedinou nebo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu,
- b) dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu soustavnou výdělečnou činnost,

^{9c)} § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{9d)} Například § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

^{9b)} Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 114/1988 Sb., o působnosti orgánů České republiky v sociálním zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.

- c) zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou,
- d) zda si fyzická osoba může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu příjem vlastní prací,
- e) zda jde o fyzickou osobu těžce zdravotně postiženou a druh a stupeň tohoto postižení pro účely poskytnutí mimořádných výhod, příspěvku na úpravu bytu, příspěvku na úhradu za užívání bezbariérového bytu a garáže, příspěvku na zakoupení, celkovou opravu a zvláštní úpravu motorového vozidla a příspěvku na individuální dopravu,
- f) zda jde pro účely dávek státní sociální podpory o fyzickou osobu dlouhodobě těžce zdravotně postiženou, dlouhodobě zdravotně postiženou nebo o dítě dlouhodobě nemocné,
- g) stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči.

(2) Okresní správa sociálního zabezpečení provede zjišťovací lékařskou prohlídku na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán.

(3) Okresní správa sociálního zabezpečení provede kontrolní lékařskou prohlídku

- a) v termínu určeném při předchozím posouzení okresní správy sociálního zabezpečení na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán,
- b) zjistí-li posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontrolní lékařské prohlídky,
- c) z podnětu orgánu sociálního zabezpečení nebo správního orgánu, na základě jehož žádosti provedla okresní správa sociálního zabezpečení zjišťovací lékařskou prohlídku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat příslušný orgán o výsledku posouzení,
- d) z podnětu orgánu pomoci v hmotné nouzi, jde-li o prokázání trvání plné invalidity pro účely řízení o dávce pomoci v hmotné nouzi a již uplynula platnost posudku; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat orgán pomoci v hmotné nouzi o výsledku posouzení,
- e) z podnětu úřadu práce, jde-li o ověření skutečnosti, zda fyzická osoba je osobou se zdravotním postižením; v těchto případech je okresní správa sociálního zabezpečení povinna informovat úřad práce o výsledku posouzení, nebo
- f) z podnětu fyzické osoby, která byla uznána plně invalidní nebo částečně invalidní, avšak její žádost o přiznání plného invalidního důchodu nebo částečného invalidního důchodu byla zamítnuta a již uplynula platnost posudku, jde-li o prokázání, že je osobou se zdravotním postižením podle zákona o zaměstnanosti.

(4) Úkoly okresní správy sociálního zabezpečení, uvedené v odstavci 1 může plnit pouze lékař.

(5) Místní příslušnost okresní správy sociálního zabezpečení k posuzování zdravotního stavu podle odstavce 1 se řídí

- a) místem trvalého pobytu fyzické osoby na území České republiky, popřípadě místem pobytu na území České republiky podle druhu pobytu cizince; nemá-li fyzická osoba takový pobyt na území České republiky, řídí se místní příslušnost místem, kde se na území České republiky obvykle zdržuje, nebo
- b) sídlem věznice, popřípadě vazební věznice (dále jen „věznice“), je-li fyzická osoba ve výkonu trestu odnětí svobody nebo vazby.

(6) Na žádost fyzické osoby, jejíž zdravotní stav má být posouzen, nebo s jejím souhlasem může okresní správa sociálního zabezpečení příslušná podle odstavce 5 požádat o posouzení této osoby okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je tato osoba zaměstnána nebo se v něm dlouhodobě zdržuje, popřípadě je v ústavní péči zdravotnického zařízení nebo jsou jí poskytovány pobytové sociální služby v zařízení sociálních služeb nebo je jí poskytováno vzdělávání pro děti, žáky a studenty se zdravotním

postižením^{9c)}, anebo okresní správu sociálního zabezpečení, v jejímž územním obvodu je zdravotnické zařízení, ve kterém je posuzované osobě poskytována zdravotní péče, pokud zdravotní stav posuzované osoby vyžaduje vzhledem k charakteru nemoci posouzení tímto zdravotnickým zařízením.

(7) Okresní správy sociálního zabezpečení podávají posudky o tom, zda zdravotní stav osob, jejichž důchodové pojištění provádějí orgány uvedené v § 9, odůvodňuje poskytnutí dávky důchodového pojištění anebo dávky nebo služby sociální péče.

(8) Při posuzování podle odstavce 1 vychází okresní správa sociálního zabezpečení zejména z nálezu ošetřujícího lékaře, popřípadě výsledků funkčních vyšetření a výsledků vlastního vyšetření lékaře, který plní úkoly okresní správy sociálního zabezpečení podle odstavce 1, a z podkladů stanovených jinými právními předpisy^{9d)}. Při posuzování podle odstavce 1 lze vycházet také z podkladů vypracovaných lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení; **při posuzování souvislosti vzniku plné invalidity nebo částečné invalidity s pracovním úrazem nebo s nemocí z povolání vychází též ze záznamu o úrazu a z posudku, kterým se uznává nemoc z povolání.**

(9) Česká správa sociálního zabezpečení posuzuje plnou nebo částečnou invaliditu a dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte a jeho neschopnost vykonávat z důvodu tohoto zdravotního stavu soustavnou výdělečnou činnost pro účely řízení o námitkách (§ 88). Rozhoduje-li o důchodu orgán sociálního zabezpečení uvedený v § 9 odst. 1, vydává Česká správa sociálního zabezpečení posudky podle věty první na základě žádosti tohoto orgánu. Úkoly České správy sociálního zabezpečení podle věty první může plnit pouze lékař. Z posuzování podle věty první je vyloučen lékař, který tutéž věc posuzoval nebo pro takové posouzení vypracoval podklad pro účely rozhodnutí správního orgánu v prvním stupni řízení.

§ 16

Součinnost orgánů sociálního zabezpečení a zdravotnických zařízení

~~—— (1) Zdravotnická zařízení jsou povinna pro orgány sociálního zabezpečení provést za úplatu vyšetření zdravotního stavu občanů v řízení o dávkách sociálního zabezpečení a pro účely odvolacího řízení správního podle zvláštních právních předpisů (§ 4 odst. 2), zapůjčovat lékařům orgánů sociálního zabezpečení potřebnou zdravotnickou dokumentaci a umožnit jim nahlížet do ní, vydávat výpisy z chorobopisů a podávat lékařské nálezy, posudky a zprávy o průběhu nemoci a potřebná hlášení a podklady, jichž je třeba k rozhodování v těchto řízeních, a to ve lhůtě stanovené tímto orgánem, a není-li určena, do 15 dnů od doručení výzvy.~~

(1) Zdravotnická zařízení jsou povinna za úhradu na žádost příslušného orgánu sociálního zabezpečení při posuzování podle § 4 odst. 2 a § 8

- a) provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby v rozsahu vyžádaného zdravotního výkonu,
- b) zpracovat lékařské podklady ve vyžádaném rozsahu, jichž je třeba k posouzení zdravotního stavu fyzické osoby.

(2) Zdravotnická zařízení jsou povinna bezplatně lékaři, který plní úkoly orgánu sociálního zabezpečení podle § 4 odst. 2 nebo § 8, na jeho žádost

- a) sdělit informace potřebné pro posouzení zdravotního stavu fyzické osoby,

^{9c)} § 16 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

^{9d)} Například § 25 odst. 3 zákona o sociálních službách.

b) umožnit nahlížení do zdravotnické dokumentace a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit zdravotnickou dokumentaci v rozsahu potřebném pro posouzení zdravotního stavu fyzické osoby.

(3) Zdravotnické zařízení plní povinnosti podle odstavce 1 ve lhůtě určené orgánem sociálního zabezpečení a povinnosti podle odstavce 2 ve lhůtě určené lékařem uvedeným v odstavci 2, a není-li tato lhůta určena, do 15 dnů ode dne, kdy obdrželo žádost.

(4) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami^{50e)} a jinými právními předpisy^{50f)}. Úhradu poskytne orgán sociálního zabezpečení, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého zdravotnickým zařízením; to platí obdobně i pro náhradu poštovného za zaslání zdravotnické dokumentace podle odstavce 2.

(25) Zdravotnická služba Vězeňské služby spolupůsobí v řízení o plné invaliditě nebo částečné invaliditě odsouzeného.

(36) Uznávání nemocí z povolání⁷⁰⁾ pro účely důchodového pojištění a pro účely zvláštních zákonů⁷¹⁾ provádějí určená zdravotnická zařízení; seznam těchto zařízení a bližší úpravu postupu při uznávání nemocí z povolání stanoví vyhláškou Ministerstvo zdravotnictví v dohodě s Ministerstvem práce a sociálních věcí.

§ 16a – ve znění k 1.7.2009

~~———— (1) Na postup posudkových komisí při podávání posudků podle § 4 odst. 2 se nevztahuje správní řád, s výjimkou ustanovení o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o spisu a ustanovení o vyloučení z projednávání a rozhodování věci.⁹⁾~~

~~———— (2) Lhůta pro vydání posudku činí 60 kalendářních dnů, nestanoví-li orgán, který vede řízení, pro jehož účely byl posudek vyžádán, lhůtu delší. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí předseda posudkové komise neprodleně tyto důvody orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje až o 30 kalendářních dnů, nestanoví-li orgán, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán, jinak.~~

~~———— (3) Předseda posudkové komise je oprávněn vyzvat fyzickou osobu, jejíž zdravotní stav je posuzován pro účely vydání posudku podle § 4 odst. 2, aby se~~

~~a) podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékaři posudkové komise,~~

~~b) podrobila vyšetření svého zdravotního stavu v určeném zdravotnickém zařízení nebo jinému odbornému vyšetření, nebo~~

~~e) poskytla jinou součinnost, která je potřebná k podání posudku; tato osoba je povinna výzvě vyhovět.~~

~~———— (4) Nepodrobí-li se posuzovaná osoba vyšetření zdravotního stavu posudkovou komisí nebo určeným zdravotnickým zařízením nebo jinému odbornému vyšetření anebo odmítne-li poskytnout jinou požadovanou součinnost, která je potřebná k podání posudku, sdělí předseda posudkové komise neprodleně tuto skutečnost orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.~~

^{50e)} Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

^{50f)} Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

⁷⁰⁾ § 25 odst. 2 zákona č. 155/1995 Sb.

Narizení vlády č. 290/1995 Sb., kterým se stanoví seznam nemocí z povolání.

⁷¹⁾ Např. § 190 odst. 3 zákoníku práce, § 45 odst. 5 zákona č. 48/1997 Sb., o veřejném zdravotním pojištění a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů.

§ 16a

(1) Na postup při vydání posudku podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 až 8 se použije část čtvrtá správního řádu, s výjimkou ustanovení § 15 odst. 2 až 4, § 134, § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu; obdobně přitom platí ustanovení § 17 a § 38 správního řádu.

(2) Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 činí 45 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal lhůtu delší.

(3) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu zašle orgánu, který o posouzení požádal, pouze ty části posudku, které neobsahují údaje o zdravotním stavu posuzované fyzické osoby.

(4) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 nebo § 8 je oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby

- a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly příslušného orgánu sociálního zabezpečení, popřípadě, jde-li o posuzování podle § 8 odst. 1, lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení,
- b) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu v určeném zdravotnickém zařízení nebo jinému odbornému vyšetření,
- c) předložila zdravotnickému zařízení uvedenému ve výzvě lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jí byly vydány, nebo
- d) sdělila a doložila další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku; posuzovaná fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.

(5) Nepodrobí-li se posuzovaná fyzická osoba vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle odstavce 4 písm. a) a b) anebo odmítne poskytnout součinnost podle odstavce 4 písm. c) a d), sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu tuto skutečnost neprodleně orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.

§ 16a – ve znění k 1.1.2010

(odlišným typem písma jsou vyznačeny změny k 1.1.2010)

(1) Na postup při vydání posudku podle § 4 odst. 2 a § 8 odst. 1 až 8 se použije část čtvrtá správního řádu, s výjimkou ustanovení § 15 odst. 2 až 4, § 134, § 156 odst. 2 a § 158 odst. 2 správního řádu; obdobně přitom platí ustanovení § 17 a § 38 správního řádu.

(2) Lhůta pro vydání posudku podle § 4 odst. 2 činí 60 dnů a pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 činí 45 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší; **lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 9 činí 60 dnů.** Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje o 30 dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal lhůtu delší.

(3) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu zašle orgánu, který o posouzení požádal, pouze ty části posudku, které neobsahují údaje o zdravotním stavu posuzované fyzické osoby.

(4) Orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu podle § 4 odst. 2 nebo § 8 je oprávněn vyzvat posuzovanou fyzickou osobu, aby

- a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem plnicím úkoly příslušného orgánu sociálního zabezpečení, nebo, jde-li o posuzování podle § 8 odst. 1, lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení,
 - b) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu v určeném zdravotnickém zařízení nebo jinému odbornému vyšetření,
 - c) předložila zdravotnickému zařízení uvedenému ve výzvě lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jí byly vydány, nebo
 - d) sdělila a doložila další údaje, které jsou významné pro vypracování posudku, nebo poskytla jinou součinnost, která je potřebná k vypracování posudku;
- posuzovaná fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.

(5) Nepodrobí-li se posuzovaná fyzická osoba vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření podle odstavce 4 písm. a) a b) anebo odmítne poskytnout součinnost podle odstavce 4 písm. c) a d), sdělí orgán sociálního zabezpečení příslušný k posouzení zdravotního stavu tuto skutečnost neprodleně orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.

ČÁST PÁTÁ POKUTY § 54

(1) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 12 písm. d), § 13 odst. 2 části věty za středníkem, § 48 a § 48b může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit osobě samostatně výdělečně činné pokutu až do výše 10 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti.

(2) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 11 odst. 1 části věty za středníkem, § 12 písm. d), § 13 odst. 2 části věty za středníkem, a § 15 větě druhé může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit zaměstnavateli pokutu až do výše 20 000 Kč za každé jednotlivé nesplnění nebo porušení povinnosti.

(3) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v ~~§ 16 odst. 1~~ **§ 16 odst. 1 až 3** může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit zdravotnickému zařízení pokutu až do výše 20 000 Kč a při opětovném nesplnění nebo porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, pokutu až do výše 100 000 Kč.

(4) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovených v § 35a odst. 4, § 37 až 43 a § 83 odst. 2 tohoto zákona a čl. II bodu 1 zákona č. 424/2003 Sb., kterým se mění zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit zaměstnavateli pokutu až do výše 100 000 Kč a při opětovném nesplnění nebo porušení povinností, za jejichž nesplnění nebo porušení byla již pokuta uložena, pokutu až do výše 500 000 Kč.

(5) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovené v § 12 písm. f) může okresní správa sociálního zabezpečení uložit občanu pokutu až do výše 10 000 Kč.

(6) Za nesplnění nebo porušení povinností stanovené v § 52 odst. 3 může příslušná okresní správa sociálního zabezpečení uložit občanu dobrovolně účastnému důchodového pojištění pokutu až do výše 10 000 Kč.

(7) Pokutu lze uložit do dvou let ode dne, kdy se příslušná okresní správa sociálního zabezpečení dozvěděla o nesplnění nebo porušení povinností, nejpozději však do pěti let ode dne, kdy k nesplnění nebo porušení povinností došlo. Pokutu nelze uložit, byla-li zaměstnavateli za totéž nesplnění nebo porušení povinností uložena již pokuta nebo jiná

majetková sankce jiným orgánem podle jiných právních předpisů, nebo jde-li o orgán, popřípadě útvar provádějící sociální zabezpečení příslušníků ozbrojených sil.

(8) Výnos z pokut ukládaných orgány sociálního zabezpečení podle tohoto zákona je příjmem státního rozpočtu.

Změny k 1.1.2010

§ 86

Rozhodnutí

(1) Rozhodnutí ~~o dávkách~~ **ve věcech** důchodového pojištění se vydává písemně, pokud se dále nestanoví jinak. Při vyhotovení rozhodnutí s použitím automatizované výpočetní techniky může být rozhodnutí vydáno v mezinárodní abecedě s předtištěným razítkem orgánu sociálního zabezpečení a jménem, příjmením a funkcí zaměstnance odpovědného za vydání rozhodnutí.

(2) Písemné rozhodnutí se nevydává, jde-li o hromadné zvyšování vyplácených dávek důchodového pojištění; v těchto případech obdrží občan písemné oznámení o zvýšení těchto dávek. **V případě nesouhlasu s postupem uvedeným ve větě první lze podat do 60 dnů po splátce dávky důchodového pojištění, od které byla provedena změna její výše, orgánu sociálního zabezpečení, který oznámení zaslal, písemnou žádost o vydání rozhodnutí o zvýšení dávky; orgán sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy mu byla tato žádost doručena, rozhodnutí o úpravě dávky důchodového pojištění provedené podle věty první.**

(3) Orgán rozhodující o plném invalidním důchodu nebo částečném invalidním důchodu rozhodne bez nové žádosti i o částečném invalidním důchodu nebo plném invalidním důchodu, jestliže v průběhu řízení o přiznání důchodu (§ 81 odst. 1) zjistí, že občan je částečně invalidní nebo plně invalidní.

(4) Oprávněný může do 30 dnů ode dne oznámení rozhodnutí ~~České správy~~ **orgánu** sociálního zabezpečení písemně požádat o změnu data

- a) přiznání důchodu nebo jeho výplaty; takovou žádost může podat nejvýše dvakrát v případě přiznání téhož důchodu,
- b) uvolnění výplaty starobního důchodu nebo zařízení výplaty starobního důchodu, která nebyla zařízení ode dne přiznání tohoto důchodu; takovou žádost může podat pouze jednou po tomtéž uvolnění nebo zařízení výplaty; na základě této žádosti vydá ~~Česká správa~~ **orgán** sociálního zabezpečení nové rozhodnutí.

(5) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění musí obsahovat poučení o možnosti podat námitky, lhůtu, ve které je možné námitky podat, od kterého dne se lhůta počítá, kdo o námitkách rozhoduje a u kterého orgánu se námitky podávají; v poučení se dále uvádí, kdy námitky nemají odkladný účinek.

Změny k 1.1.2010

§ 88

Námitky

~~— (1) Proti postupu uvedenému v § 86 odst. 2 lze uplatnit do 60 dnů po splátce dávky důchodového pojištění, od které byla provedena změna její výše, námitky.~~

~~— (2) Námitky se podávají České správě sociálního zabezpečení.~~

~~— (3) Česká správa sociálního zabezpečení vydá do 30 dnů ode dne, kdy jí námitky došly, rozhodnutí o úpravě dávky důchodového pojištění provedené podle § 86 odst. 2.~~

§ 88

Námitky

(1) Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění lze jako řádný opravný prostředek podat písemné námitky do 30 dnů ode dne jeho oznámení účastníku řízení.

(2) Požádá-li účastník řízení před uplynutím lhůty k podání námitek o předložení podkladů pro výpočet důchodu nebo pro vyčíslení přeplatku, který je povinen uhradit, počíná běžet nová lhůta k podání námitek ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny.

(3) Námitky se podávají orgánu sociálního zabezpečení, který rozhodnutí vydal. Námitky musí obsahovat stejné náležitosti jako odvolání podané podle § 82 správního řádu.

(4) Orgán sociálního zabezpečení rozhodne o námitkách ve lhůtách stanovených podle § 71 správního řádu; tyto lhůty počínají běžet dnem doručení námitek orgánu sociálního zabezpečení, který je příslušný k rozhodnutí o námitkách. Závisí-li rozhodnutí o námitkách na posouzení zdravotního stavu (§ 8 odst. 9), prodlužují se lhůty podle věty první o 60 dnů. Orgán sociálního zabezpečení přezkoumává rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, v plném rozsahu; není přitom vázán podanými námitkami.

(5) Námitky nemají odkladný účinek, s výjimkou námitek podaných proti rozhodnutím vydaným podle § 118a až § 118c.

(6) Námitky nelze podat proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách.

(7) Řízení o námitkách musí být vedeno odděleně od rozhodování orgánu sociálního zabezpečení v prvním stupni; nemohou se na něm podílet ani v něm rozhodovat osoby, které se účastnily řízení o vydání napadeného rozhodnutí.

(8) Není-li v odstavcích 1 až 6 a 9 stanoveno jinak, vztahuje se na řízení o námitkách, na rozhodnutí o námitkách a na přezkumné řízení a obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, správní řád s tím, že § 90 odst. 1 písm. b), § 90 odst. 3 a § 90 odst. 6 věta druhá správního řádu se nepoužijí a po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní, lhůty uvedené v § 97 odst. 2 a v § 100 odst. 2 správního řádu neplynou a přezkumné řízení ani obnovu řízení, která se týkají rozhodnutí o námitkách, nelze zahájit, popřípadě v nich pokračovat.

(9) Námitky lze podat též u kterékoliv okresní správy sociálního zabezpečení, pokud rozhodnutí vydala Česká správa sociálního zabezpečení; účinky podání námitek jsou zachovány, byly-li podány okresní správě sociálního zabezpečení ve lhůtě podle odstavce 1. Okresní správa sociálního zabezpečení je povinna námitky neprodleně postoupit České správě sociálního zabezpečení.

Vkládá se k 1.1.2010

§ 88a

Právní moc a opravné prostředky

(1) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění je v právní moci, bylo-li oznámeno a nelze-li proti němu podat námitky.

(2) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení o námitkách nabývá právní moci dnem oznámení.

(3) Rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění, které není v právní moci, je předběžně vykonatelné, s výjimkou rozhodnutí, proti němuž byly podány námitky, které mají odkladný účinek.

(4) Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění včetně rozhodnutí o námitkách se odvolání nepřipouští.

Změny k 1.1.2010

§ 89

Soudní přezkum rozhodnutí ve věcech důchodového pojištění

~~———— (1) Proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věcech důchodového pojištění se řádné opravné prostředky v řízení správním nepřipouštějí.~~

(21) Ze soudního přezkumu jsou vyloučena rozhodnutí, která jsou podkladem pro rozhodnutí o důchodu z důchodového pojištění; soud přezkoumá takové rozhodnutí jen při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí České správy **orgánu** sociálního zabezpečení o důchodu.

~~———— (3) Požádá-li oprávněný před uplynutím lhůty k podání žaloby o sdělení podkladů pro výpočet důchodu, počíná běžet nová lhůta k podání žaloby ode dne, kdy mu byly tyto podklady doručeny.~~

(42) Nelze-li ve věcech důchodového pojištění určit příslušnost krajského soudu k řízení o žalobě proto, že navrhovatel nemá na území České republiky bydliště a ani se na tomto území nezdržuje,⁶¹⁾ je k tomuto řízení příslušný

- a) Krajský soud v Brně, má-li navrhovatel bydliště na území Slovenské republiky,
- b) Krajský soud v Ostravě, má-li navrhovatel bydliště na území Polské republiky,
- c) Krajský soud v Plzni, má-li navrhovatel bydliště na území Spolkové republiky Německo,
- d) Krajský soud v Českých Budějovicích, má-li navrhovatel bydliště na území Rakouské republiky,
- e) krajský soud určený podle místa posledního bydliště navrhovatele na území České republiky, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až d),
- f) Krajský soud v Praze, nelze-li určit příslušnost krajského soudu podle písmen a) až e).

§ 106

(1) Tvrdomost předpisů o sociálním zabezpečení lze odstranit na základě písemné a odůvodněné žádosti občana, v jehož prospěch má být tvrdomost odstraněna. V nové žádosti o odstranění tvrdomosti nemohou být uplatněny stejné důvody, které již obsahovala žádost původní; při opakování těchto důvodů bude nová žádost odložena a žadatel bude o tomto vyrozuměn. Na řízení o žádosti o odstranění tvrdomosti se nevztahují obecné předpisy o správním řízení. **Řízení o žádosti o odstranění tvrdomosti nelze zahájit, popřípadě v něm pokračovat, po dobu, po kterou probíhá přezkumné řízení soudní.**

(2) Rozhodnutí o žádosti o odstranění tvrdomosti předpisů o sociálním zabezpečení jsou vyloučena ze soudního přezkumu.

§ 107

Rozhoduje-li orgán sociálního zabezpečení na základě posudku lékaře okresní správy sociálního zabezpečení nebo posudkové komise ministerstva, kterým byl zjištěn dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav účastníka řízení, vyznačí na rozhodnutí dobu jeho platnosti; to neplatí, jde-li o důchody podmíněné dlouhodobě nepříznivým zdravotním stavem.

§ 107a

(1) Lhůta pro vydání rozhodnutí v řízení podle tohoto zákona se kromě dob uvedených ve správním řádu prodlužuje též o dobu, po kterou se došetřují rozhodné skutečnosti

⁶¹⁾ § 7 odst. 3 soudního řádu správního.

u zaměstnavatelů a dalších právnických nebo fyzických osob, správních úřadů, cizozemských nositelů nemocenského, důchodového, zdravotního nebo úrazového pojištění (zabezpečení), ~~o dobu, po kterou zdravotnická zařízení plní povinnosti podle § 16 odst. 1 věty první ve lhůtě stanovené orgánem sociálního zabezpečení,~~ a o dobu, kterou orgán sociálního zabezpečení stanovil tomu, kdo podání učinil, k odstranění nedostatků podání.

(2) Orgán sociálního zabezpečení může řízení podle tohoto zákona přerušit též na dobu odpovídající lhůtě, kterou stanovil k odstranění nedostatků podání.

(3) O prominutí zmeškání lhůty uvedené v § 85 odst. 2 větě druhé lze požádat kdykoli.

Změny k 1.1.2010

§ 111

Odvolací řízení

~~—— (1) Proti rozhodnutí orgánu sociálního zabezpečení Ministerstva vnitra, Ministerstva spravedlnosti nebo Ministerstva obrany o dávce lze podat písemně odvolání do 15 dnů u orgánu, který je vydal.~~

~~—— (2) Orgán, který napadené rozhodnutí vydal, může odvolání sám plně vyhovět; neučiní-li tak, je povinen nejpozději do 30 dnů od podání odvolání předložit je orgánu příslušnému k rozhodnutí o odvolání.~~

~~—— (3) Odvolacím orgánem je služební orgán nejbližší nadřízený služebnímu orgánu, který rozhodnutí vydal.~~

~~—— (4) Odvolací orgán je povinen rozhodnout o odvolání bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 60 dnů ode dne podání odvolání; pokud nelze v této lhůtě o odvolání rozhodnout, musí být oprávněnému písemně sděleny důvody a doba, během níž se o odvolání rozhodne.~~

~~—— (5) Ustanovení § 89 o soudním přezkumu platí zde obdobně.~~

Změny k 1.1.2010

§ 112

(1) Pro řízení ve věcech důchodového pojištění příslušníků ozbrojených sil platí obdobně ustanovení hlavy druhé a páté, s výjimkou § 82, 83, ~~§ 88 odst. 2 a 3~~ **§ 88 odst. 9**, § 109.

(2) Ustanovení § 6 odst. 4 písm. s) platí obdobně pro orgány sociálního zabezpečení uvedené v § 9.

2. Platné znění částí zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, s vyznačením navrhovaných změn

HLAVA IV ÚŘADY PRÁCE A JEJICH PŮSOBNOST

§ 7

(1) Úřady práce jsou správní úřady. V čele úřadu práce je ředitel; jeho jmenování a odvolání se řídí zvláštním právním předpisem.¹⁰⁾

(2) Správní obvody úřadů práce jsou shodné s územními obvody okresů.¹¹⁾ Správním obvodem Úřadu práce hlavního města Prahy je území obvodů hlavního města Prahy.¹¹⁾ Názvy a sídla úřadů práce jsou uvedeny v příloze č. 1 k tomuto zákonu.

(3) Místní příslušnost úřadu práce se řídí místem, ve kterém je nebo má být zaměstnání vykonáváno, ~~nebo bydlištěm fyzické osoby, jejíž zdravotní stav úřad práce posuzuje~~, pokud tento zákon nestanoví jinak.

(4) K zabezpečení spolupráce na trhu práce vytvářejí úřady práce poradní sbory složené zejména ze zástupců odborových organizací, organizací zaměstnavatelů, družstevních orgánů, organizací zdravotně postižených a územních samosprávných celků. Účelem poradních sborů je koordinace při realizaci státní politiky zaměstnanosti a rozvoje lidských zdrojů v příslušném správním obvodu. Poradní sbory se vyjadřují zejména k poskytování příspěvků zaměstnavatelům v rámci aktivní politiky zaměstnanosti, programům rekvalifikace, organizaci poradenské činnosti, opatřením na podporu rovného zacházení se všemi fyzickými osobami uplatňujícími právo na zaměstnání a k hromadnému propouštění.

(5) Úřady práce vytvářejí za účelem posouzení vhodné formy pracovní rehabilitace osob se zdravotním postižením odborné pracovní skupiny, složené zejména ze zástupců organizací zdravotně postižených a zástupců zaměstnavatelů zaměstnávajících více než 50 % osob se zdravotním postižením.

§ 8

(1) Úřad práce

- a) zpracovává koncepci vývoje zaměstnanosti ve svém správním obvodu, soustavně sleduje a vyhodnocuje situaci na trhu práce a přijímá opatření na ovlivnění poptávky a nabídky práce; za tím účelem spolupracuje s koordinačními úřady práce a může vyžadovat od zaměstnavatelů informace o jejich záměrech ve vývoji zaměstnanosti,
- b) spolupracuje se správními úřady, územními samosprávnými celky, orgány sociálního zabezpečení, orgány pomoci v hmotné nouzi, orgány státní zdravotní správy, zaměstnavateli a dalšími subjekty podle zvláštních právních předpisů při tvorbě a realizaci opatření souvisejících s rozvojem trhu práce a se zaměstnaností,
- c) přijímá opatření na podporu a dosažení rovného zacházení s muži a ženami, osobami bez ohledu na jejich národnost, rasový nebo etnický původ, osobami se zdravotním postižením a s dalšími skupinami osob, které mají ztížené postavení na trhu práce, pokud jde o přístup k zaměstnání, rekvalifikaci, přípravě k práci a specializovaným rekvalifikačním kurzům, a přijímá opatření pro zaměstnávání těchto osob,
- d) zabezpečuje a podporuje projekty a opatření související s rozvojem lidských zdrojů v oblasti trhu práce uskutečňované v jeho správním obvodu, včetně účasti na

¹⁰⁾ § 53 odst. 5 zákona č. 218/2002 Sb., o službě státních zaměstnanců ve správních úřadech a o odměňování těchto zaměstnanců a ostatních zaměstnanců ve správních úřadech (služební zákon).

¹¹⁾ Vyhláška č. 564/2002 Sb., o stanovení území okresů České republiky a území obvodů hlavního města Prahy.

mezinárodních programech a projektech, programech a projektech s mezinárodní účastí a na programech financovaných z Evropských strukturálních fondů a v rámci programů zaměstnanosti a programů Evropského společenství, ověřuje nové nástroje aktivní politiky zaměstnanosti,

- e) provádí zprostředkování zaměstnání uchazečům o zaměstnání a zájemcům o zaměstnání a poskytuje další služby v oblasti zaměstnanosti podle tohoto zákona,
- f) poskytuje fyzickým osobám a zaměstnavatelům poradenské, informační a další služby v oblasti zaměstnanosti,
- g) zabezpečuje uplatňování nástrojů aktivní politiky zaměstnanosti podle tohoto zákona, poskytuje příspěvky z prostředků na aktivní politiku zaměstnanosti a vyplácí podporu v nezaměstnanosti a podporu při rekvalifikaci,
- h) poskytuje zaměstnavatelům zaměstnávajícím více než 50 % zaměstnanců, kteří jsou osobami se zdravotním postižením, příspěvek na podporu zaměstnávání osob se zdravotním postižením,
- i) vede pro účely zaměstnanosti evidenci volných pracovních míst, evidenci zájemců o zaměstnání, evidenci uchazečů o zaměstnání, evidenci osob se zdravotním postižením, evidenci cizinců a evidenci povolení k výkonu umělecké, kulturní, sportovní nebo reklamní činnosti dětí; údaje z těchto evidencí předává do centrálních evidencí vedených ministerstvem [§ 6 odst. 1 písm. j)],
- j) poskytuje na žádost orgánu pomoci v hmotné nouzi¹²⁾ údaje
 1. o vedení fyzické osoby v evidenci uchazečů o zaměstnání, včetně důvodu vyřazení z evidence uchazečů o zaměstnání,
 2. o tom, zda je uchazeči o zaměstnání poskytována podpora v nezaměstnanosti nebo podpora při rekvalifikaci a o její výši,
 3. o tom, zda jde o osobu, která vyžaduje zvýšenou péči při zprostředkování zaměstnání,
 4. o tom, zda osoba nastoupila k výkonu veřejně prospěšných prací nebo krátkodobého zaměstnání nebo odmítla vykonávat veřejně prospěšné práce nebo krátkodobé zaměstnání zprostředkované úřadem práce,
 5. o tom, zda bylo zahájeno řízení o vyřazení uchazeče o zaměstnání z evidence uchazečů o zaměstnání,
 6. o tom, že uchazeč o zaměstnání vykonává činnost uvedenou v § 25 odst. 3, a údaj o ukončení této činnosti,
- k) potvrzuje občanovi Evropské unie pro účely udělení povolení k trvalému nebo přechodnému pobytu dobu vedení v evidenci uchazečů o zaměstnání a sezonnímu zaměstnanci existenci pracovní smlouvy, dohody o pracovní činnosti nebo dohody o provedení práce,
- l) vykonává kontrolní činnost v rozsahu stanoveném tímto zákonem, včetně ukládání pokut,
- ~~m) posuzuje a rozhoduje, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou [§ 67 odst. 2 písm. e)], a v případech uvedených v § 9 odst. 7 o tom, že fyzická osoba se nepovažuje za osobu zdravotně znevýhodněnou,~~
- m) rozhoduje, zda jde o osobu zdravotně znevýhodněnou, popřípadě o tom, že fyzická osoba se nepovažuje za osobu zdravotně znevýhodněnou, jestliže se nepodrobila vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření a byla na tuto možnost upozorněna,**
- ~~n) posuzuje pro účely poskytnutí dávek nebo mimořádných výhod podle zvláštních právních předpisů
 1. dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav dítěte,~~

¹²⁾ Zákon č. 111/2006 Sb. , o pomoci v hmotné nouzi.

- ~~2. zda si fyzická osoba může zvýšit vzhledem ke svému zdravotnímu stavu životní úroveň vlastní prací,~~
 - ~~3. zda jde o fyzickou osobu těžce zdravotně postiženou a druh a stupeň tohoto postižení pro účely mimořádných výhod, příspěvku na úpravu bytu, úhradu bezbariérového bytu nebo garáže, koupi, celkovou opravu a úpravu motorového vozidla a příspěvku na individuální dopravu,~~
 - ~~4. zda jde pro účely dávek státní sociální podpory o fyzickou osobu dlouhodobě těžce zdravotně postiženou, dlouhodobě zdravotně postiženou nebo o dítě dlouhodobě nemocné,~~
 - ~~5. stupeň závislosti fyzické osoby pro účely příspěvku na péči,~~
- ~~en) plní další povinnosti vyplývající z tohoto zákona a ze zvláštních právních předpisů.¹³⁾~~
- (2) Úřad práce uvedený v příloze č. 2 pro územní obvod v této příloze vymezený zabezpečuje kromě činností uvedených v odstavci 1
- a) zpracování koncepce a strategie zaměstnanosti a zpracování statistik, rozborů a výhledů,
 - b) koordinaci činnosti úřadů práce při provádění aktivní politiky zaměstnanosti,
 - c) činnost Evropských služeb zaměstnanosti,
 - d) spolupráci při vytváření mezinárodních programů nebo programů s mezinárodní účastí týkajících se rozvoje lidských zdrojů a financování z prostředků Evropských strukturálních fondů,
 - e) zřizování školicích a rekvalifikačních středisek, a pro osoby se zdravotním postižením pracovních rehabilitačních středisek,
 - f) spolupráci v otázkách zabezpečování zaměstnanosti, mobility pracovních sil a rozvoje lidských zdrojů s územními samosprávnými celky, příslušnými odborovými organizacemi a organizacemi zaměstnavatelů,
 - g) zpracování podkladů pro udělování investičních pobídek.

HLAVA V POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU FYZICKÝCH OSOB A SOUČINNOST ZDRAVOTNICKÝCH ZAŘÍZENÍ PŘI POSUZOVÁNÍ ZDRAVOTNÍHO STAVU FYZICKÝCH OSOB

§ 9

- ~~———— (1) Při posuzování zdravotního stavu pro účely rozhodnutí podle § 8 odst. 1 písm. m) a při posuzování podle § 8 odst. 1 písm. n) vychází úřad práce z podkladů vypracovaných lékařem určeným úřadem práce.~~
- ~~———— (2) Posuzování podle § 8 odst. 1 písm. n) se provádí na základě žádosti správního orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek žádán, nebo zjistí-li lékař určený úřadem práce anebo ministerstvo posudkově významné skutečnosti, které odůvodňují provedení kontroly původního posouzení.~~
- ~~———— (3) Úřad práce je oprávněn vyzvat fyzickou osobu, jejíž zdravotní stav je posuzován pro účely vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. n), aby~~
- ~~a) se podrobila vyšetření svého zdravotního stavu lékařem určeným úřadem práce,~~
 - ~~b) se podle požadavku lékaře určeného úřadem práce podrobila vyšetření svého zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení nebo jinému odbornému vyšetření, nebo~~
 - ~~e) poskytla jinou součinnost, která je potřebná k podání posudku; tato fyzická osoba je povinna výzvě vyhovět.~~
- ~~———— (4) Nepodrobí-li se fyzická osoba uvedená v odstavci 3 vyšetření zdravotního stavu podle odstavce 3 písm. a) nebo b) anebo odmítne poskytnout součinnost podle odstavce 3~~

¹³⁾ Například zákon č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně některých zákonů.

písm. e), sdělí úřad práce tuto skutečnost správnímu orgánu, který vede řízení, pro jehož účely je posudek vyžádán.

~~———— (5) Ustanovení odstavce 3 platí obdobně pro fyzickou osobu, jejíž zdravotní stav je posuzován v řízení, zda je osobou zdravotně znevýhodněnou, a pro fyzickou osobu, která byla uznána zdravotně znevýhodněnou, v případech kontroly původního posouzení.~~

~~———— (6) Jestliže se fyzická osoba, jejíž zdravotní stav je posuzován v řízení, zda je osobou zdravotně znevýhodněnou, nepodrobí vyšetření zdravotního stavu, ačkoliv byla k tomuto vyšetření vyzvána, může být řízení přerušeno až do doby, kdy se fyzická osoba tomuto vyšetření podrobí, pokud byla ve výzvě na tento následek upozorněna. Trvalo-li přerušování řízení podle věty první alespoň 12 měsíců, lze řízení zastavit.~~

~~———— (7) Jestliže se fyzická osoba, která byla uznána osobou zdravotně znevýhodněnou, nepodrobí vyšetření zdravotního stavu nebo jinému odbornému vyšetření, nepovažuje se ode dne uvedeného v rozhodnutí úřadu práce za osobu zdravotně znevýhodněnou; podmínkou však je, že na tuto možnost byla tato osoba nebo její zákonný zástupce upozorněn.~~

§ 9

(1) Zdravotnická zařízení jsou povinna za úhradu na žádost úřadů práce do 15 dnů ode dne, kdy obdržela žádost, provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby (§ 21).

(2) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami¹⁴⁾ a jinými právními předpisy^{14a)}. Úhradu poskytne příslušný úřad práce, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého zdravotnickým zařízením.

§ 9a

~~———— (1) Na postup při vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. n) se nevztahuje správní řád, s výjimkou ustanovení o základních zásadách činnosti správních orgánů, ustanovení o vyloučení z projednávání a rozhodování věci a ustanovení o spisu.~~

~~———— (2) Lhůta pro vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. n) činí 30 kalendářních dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, lhůtu delší. Brání-li vydání posudku ve lhůtě podle věty první závažné důvody, sdělí úřad práce neprodleně tyto důvody orgánu, který o posouzení požádal; v těchto případech se lhůta podle věty první prodlužuje až o 30 kalendářních dnů, nestanoví-li orgán, který o posouzení požádal, jinou lhůtu.~~

~~———— (3) Úřad práce zašle orgánu, který o vydání posudku podle § 8 odst. 1 písm. n) požádal, pouze ty části posudku, které neobsahují údaje o zdravotním stavu posuzované fyzické osoby.~~

~~———— (4) Úřad práce zašle okresní správě sociálního zabezpečení do 7 dnů kopii posudku vyhotoveného podle § 8 odst. 1 písm. n), pokud o to tato správa požádá z důvodu zjištění zdravotního stavu fyzické osoby pro účely důchodového a nemocenského pojištění.~~

§ 9b

~~———— (1) Zdravotnická zařízení jsou povinna za úhradu na žádost úřadu práce nebo lékaře určeného úřadem práce~~

~~a) provést vyšetření zdravotního stavu fyzické osoby;~~

~~b) zpracovat lékařské podklady ve vyžádaném rozsahu, jichž je třeba k posouzení zdravotního stavu fyzické osoby.~~

¹⁴⁾ Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotnických výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

^{14a)} Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

~~— (2) Zdravotnická zařízení jsou povinna bezplatně lékaři uvedenému v odstavci 1 na jeho žádost sdělit informace potřebné pro posouzení zdravotního stavu, umožnit nahlížení do zdravotnické dokumentace a na nezbytně nutnou dobu zapůjčit zdravotnickou dokumentaci v rozsahu potřebném pro posouzení zdravotního stavu fyzické osoby.~~

~~— (3) Zdravotnické zařízení plní povinnosti podle odstavců 1 a 2 ve lhůtě určené úřadem práce nebo lékařem uvedeným v odstavci 1, a není-li tato lhůta určena, do 15 kalendářních dnů ode dne, kdy obdrželo žádost.~~

~~— (4) Výše úhrady za výkony podle odstavce 1 se řídí seznamem zdravotních výkonů s bodovými hodnotami¹⁴⁾ a zvláštními právními předpisy^{14a)}. Úhradu poskytne příslušný úřad práce, který si provedení výkonu vyžádal, a to na základě vyúčtování předloženého zdravotnickým zařízením. To platí obdobně i pro náhradu poštovného za zaslání zdravotnické dokumentace podle odstavce 2.~~

ČÁST TŘETÍ ZAMĚSTNÁVÁNÍ OSOB SE ZDRAVOTNÍM POSTIŽENÍM § 67

(1) Fyzickým osobám se zdravotním postižením (dále jen "osoby se zdravotním postižením") se poskytuje zvýšená ochrana na trhu práce.

(2) Osobami se zdravotním postižením jsou fyzické osoby, které jsou

- a) orgánem sociálního zabezpečení uznány plně invalidními (dále jen "osoby s těžším zdravotním postižením"),
- b) orgánem sociálního zabezpečení uznány částečně invalidními,
- c) rozhodnutím úřadu práce uznány zdravotně znevýhodněnými (dále jen "osoby zdravotně znevýhodněné").

(3) Za zdravotně znevýhodněnou osobu podle odstavce 2 písm. c) se považuje fyzická osoba, která má zachovanou schopnost vykonávat soustavné zaměstnání nebo jinou výdělečnou činnost, ale její schopnosti být nebo zůstat pracovně začleněna, vykonávat dosavadní povolání nebo využít dosavadní kvalifikaci nebo kvalifikaci získat jsou podstatně omezeny z důvodu jejího dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

(4) Za dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav se pro účely tohoto zákona považuje nepříznivý stav, který podle poznatků lékařské vědy má trvat déle než jeden rok a podstatně omezuje psychické, fyzické nebo smyslové schopnosti a tím i schopnost pracovního uplatnění.

(5) Skutečnost, že je osobou se zdravotním postižením podle odstavce 2 písm. a) a b), dokládá fyzická osoba potvrzením nebo rozhodnutím orgánu sociálního zabezpečení. Skutečnost, že je osobou se zdravotním postižením podle odstavce 2 písm. c), dokládá fyzická osoba rozhodnutím úřadu práce.

(6) Posuzování zdravotního stavu pro účely odstavce 2 písm. c) upravuje jiný právní předpis^{41a)}.

§ 140

(1) Právník osoba se správního deliktu dopustí tím, že

¹⁴⁾ Vyhláška č. 134/1998 Sb., kterou se vydává seznam zdravotních výkonů s bodovými hodnotami, ve znění pozdějších předpisů.

^{14a)} Zákon č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů.

^{41a)} § 8 odst. 1 písm. c) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. /2008 Sb.

- a) poruší zákaz diskriminace nebo nezajistí rovné zacházení podle tohoto zákona,
- b) zprostředkuje zaměstnání bez povolení nebo jiným způsobem poruší při zprostředkování zaměstnání tento zákon, nebo
- c) umožní fyzické osobě nebo cizinci výkon nelegální práce.

(2) Právnícká osoba se dále dopustí správního deliktu tím, že jako zaměstnavatel

- a) neinformuje úřad práce o volných místech pro tyto osoby, nevede evidenci těchto osob a pracovních míst, která jsou pro ně zaměstnavatelem vyhrazena, nebo neplní další povinnosti ve vztahu k zaměstnávání osob se zdravotním postižením uvedené v § 80,
- b) nesplní povinný podíl zaměstnávání osob se zdravotním postižením nebo způsob plnění povinného podílu neohlásí úřadu práce,
- c) ve stanovené lhůtě písemně nevykáže dlužné mzdové nároky zaměstnanců pro účely zákona č. 118/2000 Sb., o ochraně zaměstnanců při platební neschopnosti zaměstnavatele a o změně dalších zákonů, nebo
- d) neplní oznamovací povinnosti podle tohoto zákona nebo nevede evidence v tomto zákoně stanovené.

~~———— (3) Zdravotnické zařízení se dopustí správního deliktu tím, že~~

- ~~a) neprovede vyšetření zdravotního stavu podle § 9b odst. 1 písm. a) nebo je neprovede ve lhůtě uvedené v § 9b odst. 3,~~
- ~~b) nesplní povinnost zpracovat lékařské podklady podle § 9b odst. 1 písm. b) nebo nesplní tuto povinnost ve lhůtě uvedené v § 9b odst. 3, nebo~~
- ~~c) nesplní povinnost sdělit informace, umožnit nahlížení do zdravotnické dokumentace nebo zapůjčit zdravotnickou dokumentaci podle § 9b odst. 2 nebo nesplní tuto povinnost ve lhůtě uvedené v § 9b odst. 3.~~

(3) Zdravotnické zařízení se dopustí správního deliktu tím, že neprovede vyšetření zdravotního stavu podle § 9 odst. 1, nebo je neprovede ve lhůtě stanovené v § 9 odst. 1.

(4) Za správní delikt lze právnícké osobě uložit pokutu do

- a) 1 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. a) a podle odstavce 2 písm. a) a b),
- b) 2 000 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b) a c),
- c) 500 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 2 písm. c) a d),
- d) 50 000 Kč, jde-li o správní delikt podle odstavce 3.

3. Platné znění části zákona č. 20/1966 Sb., o péči o zdraví lidu, s vyznačením navrhovaných změn

§ 9

(1) Občané mají právo na poskytování zdravotní péče podle ustanovení tohoto zákona, zákona o všeobecném pojištění a předpisů vydaných k jejich provedení a zákona o ochraně veřejného zdraví .

(2) Občanům s výjimkou osob ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody se umožňuje volba lékaře, klinického psychologa a zdravotnického zařízení. Možnost volby se netýká závodní preventivní péče podle § 18a a zdravotnických zařízení v případech, kdy jsou tato zařízení příslušným orgánem ochrany veřejného zdraví stanovena k provedení protiepidemických opatření.

(3) Volbu lékaře u vojáků v činné službě a žáků vojenských škol, kteří se připravují na službu vojáka z povolání a nejsou vojáky v činné službě, upravují zvláštní předpisy.¹⁵⁾ ~~U občanů, kterým jsou poskytovány služby v oblasti zaměstnanosti, je výběr lékaře a zdravotnického zařízení omezen zvláštním právním předpisem.^{15a)} U občanů, kterým jsou poskytovány služby v oblasti zaměstnanosti, a u občanů, jejichž zdravotní stav je posuzován pro účely poskytnutí dávek a mimořádných výhod^{15a)}, je výběr lékaře a zdravotnického zařízení omezen zvláštními právními předpisy^{15b)}.~~

(4) V zájmu svého zdraví a zdraví spoluobčanů je každý povinen

- a) podrobit se v případech stanovených obecně závaznými předpisy zdravotnickým prohlídkám a diagnostickým zkouškám, léčení nemocí společensky zvlášť závažných, asanačním, dezinfekčním a jiným opatřením na ochranu před nákazou,
- b) poskytnout nebo zprostředkovat nezbytnou pomoc osobě, která je v nebezpečí smrti nebo jeví známky závažné poruchy zdraví,
- c) účastnit se zdravotnického školení a výcviku uloženého z důvodu obecného zájmu.

¹⁵⁾ Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění.

~~^{15a)} § 75 zákona č. 187/2006 Sb.~~

^{15a)} § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. /2008 Sb.

^{15b)} § 21 odst. 2 zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti.

§ 16a odst. 4 písm. b) zákona č. 582/1991 Sb., ve znění zákona č. /2008 Sb.

4. Platné znění části zákona č. 221/1999 Sb., o vojácích z povolání, s vyznačením navrhovaných změn

Změny k 1.1.2010

§ 142

Organizace a řízení

(1) Výsluhový příspěvek, odchodné, odbytné a úmrtné přiznává a vyplácí příslušný orgán ministerstva. ~~O odvolání proti rozhodnutí tohoto orgánu rozhoduje ministerstvo.~~

(2) O výsluhovém příspěvku, odchodném a odbytném se rozhoduje na žádost vojáka.

(3) Manželce a dětem s nárokem na sirotčí důchod se úmrtné přiznává a vyplácí bez žádosti. Rodičům vojáka se úmrtné přiznává a vyplácí na jejich žádost.

~~————(4) Není-li v této části zákona stanoveno jinak, platí pro organizaci a řízení o výsluhových náležitostech a jejich výplatě podle tohoto zákona ustanovení zvláštních právních předpisů.⁴¹⁾~~

(4) Není-li v této části zákona stanoveno jinak, řídí se organizace a řízení o výsluhových náležitostech a jejich výplata ustanoveními zvláštních právních předpisů o organizaci a řízení ve věcech důchodového pojištění a výplatě dávek důchodového pojištění⁴¹⁾.

⁴¹⁾ ~~§ 56 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

~~§ 9, 110 až 112 a § 117 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.~~

⁴¹⁾ **Zákon č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů.**

Zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

5. Platné znění části zákona č.108/2006 Sb., o sociálních službách, s vyznačením navrhovaných změn

§ 5

Působnost v oblasti sociálních služeb

(1) Státní správu podle tohoto zákona vykonávají

- a) Ministerstvo práce a sociálních věcí (dále jen "ministerstvo"),
- b) krajské úřady,
- c) obecní úřady obcí s rozšířenou působností,
- ~~d) úřady práce.~~

d) okresní správy sociálního zabezpečení.

(2) Výkon působnosti obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a krajských úřadů podle tohoto zákona je výkonem přenesené působnosti.

(3) V oblasti sociálních služeb vykonávají působnost podle tohoto zákona také obce a kraje.

HLAVA VI

Povinnosti žadatele o příspěvek, oprávněné osoby a jiného příjemce příspěvku

§ 21

(1) Žadatel o příspěvek a oprávněná osoba, jejichž zdravotní stav je třeba posoudit pro stanovení stupně závislosti, jsou povinni

- a) podrobit se sociálnímu šetření,
- ~~b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem určeným úřadem práce nebo vyšetření zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení určeném úřadem práce nebo jinému odbornému vyšetření, je-li k tomu úřadem práce vyzván, a to ve lhůtě, kterou úřad práce určí,~~
- b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu lékařem okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, podrobit se vyšetření zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení určeném okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému zdravotnickému zařízení lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou posudkové významné pro podání posudku nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k podání posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí,**
- c) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu a dát písemný souhlas k ověření těchto skutečností.

(2) Příjemce příspěvku je povinen

- a) písemně ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností do 8 dnů změny ve skutečnostech rozhodných pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu,
- b) na výzvu příslušného obecního úřadu obce s rozšířenou působností osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na příspěvek, jeho výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li obecní úřad obce s rozšířenou působností lhůtu delší,
- c) písemně ohlásit příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností, kdo osobě poskytuje pomoc a jakým způsobem, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne právní moci rozhodnutí o příspěvku, pokud tato skutečnost již nebyla uvedena v žádosti o příspěvek; ve lhůtě do 8 dnů je povinen písemně ohlásit také změny týkající se zajištění pomoci. Tyto

povinnosti plní příjemce příspěvku na tiskopisu předepsaném ministerstvem, jehož součástí je písemný souhlas fyzické nebo právnické osoby s poskytováním pomoci oprávněné osobě,

d) využívat příspěvek na zajištění potřebné pomoci.

(3) Výplata příspěvku může být po předchozím písemném upozornění zastavena, příspěvek může být odňat nebo nepřiznán, jestliže žadatel o příspěvek, oprávněná osoba nebo jiný příjemce příspěvku nesplní některou povinnost uvedenou v odstavci 1 a odstavci 2 písm. a), b) a d).

(4) Výplata příspěvku se zastaví, jestliže příjemce příspěvku nesplní oznamovací povinnost uvedenou v odstavci 2 písm. c), a to ani na výzvu obecního úřadu obce s rozšířenou působností ve lhůtě 8 dnů ode dne doručení výzvy, ve které byl příjemce příspěvku na následek porušení oznamovací povinnosti upozorněn. Výplata příspěvku se zastaví od prvního dne kalendářního měsíce, ve kterém tato lhůta uplynula. Výplata příspěvku se obnoví od kalendářního měsíce následujícího po kalendářním měsíci, ve kterém byla oznamovací povinnost splněna.

§ 25

(1) Obecní úřad obce s rozšířenou působností provádí pro účely rozhodování o příspěvku sociální šetření, při kterém se zjišťuje schopnost samostatného života osoby v přirozeném sociálním prostředí z hlediska péče o vlastní osobu a soběstačnosti. Sociální šetření provádí sociální pracovník.

(2) Obecní úřad obce s rozšířenou působností zašle ~~příslušnému úřadu práce⁸⁾~~ **příslušné okresní správě sociálního zabezpečení⁸⁾** žádost o posouzení stupně závislosti osoby; součástí této žádosti je písemný záznam o sociálním šetření a kopie žádosti osoby o příspěvek.

(3) Při posuzování stupně závislosti osoby vychází ~~úřad práce~~ **okresní správa sociálního zabezpečení** ze zdravotního stavu osoby doloženého nálezem ošetřujícího lékaře, z výsledku sociálního šetření a zjištění potřeb osoby, popřípadě z výsledků funkčních vyšetření a z výsledku vlastního vyšetření posuzujícího lékaře.

(4) ~~Úřad práce~~ **Okresní správa sociálního zabezpečení** sdělí příslušnému obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností výsledek posouzení stupně závislosti osoby.

(5) Obecní úřad obce s rozšířenou působností provádí sociální šetření také, pokud o to ~~úřad práce~~ **okresní správa sociálního zabezpečení** požádá v případech, kdy provádí kontrolu původního posouzení zdravotního stavu osoby.

§ 26

Obecní úřad obce s rozšířenou působností přeruší řízení o příspěvku na dobu, po kterou ~~úřad práce~~ **okresní správa sociálního zabezpečení** posuzuje stupeň závislosti osoby.

§ 28

(1) O odvolání proti rozhodnutí obecního úřadu obce s rozšířenou působností rozhoduje krajský úřad.

(2) Stupeň závislosti pro účely odvolacího řízení posuzuje na žádost krajského úřadu ministerstvo⁹⁾; **ustanovení § 26 platí obdobně.**

(3) Odvolání nemá odkladný účinek.

⁸⁾ ~~§ 7 odst. 3 a § 8 odst. 1 písm. n) zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění zákona č. 109/2006 Sb. § 8 odst. 1 zákona č. 582/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů.~~

⁹⁾ § 4 odst. 2 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 109/2006 Sb.

6. Platné znění části zákona č.111/2006 Sb., o pomoci v hmotné nouzi, s vyznačením navrhovaných změn

§ 49

Povinnosti a odpovědnost žadatele, příjemce dávky a osoby společně posuzované

(1) Žadatel o dávku, příjemce i společně posuzované osoby jsou povinni

- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, na její výši nebo výplatu, dát písemně souhlas k ověření těchto skutečností a na výzvu se osobně dostavit k příslušnému orgánu pomoci v hmotné nouzi, nebrání-li tomu těžko překonatelné překážky, zejména zdravotní stav,
- ~~b) podrobit se na vyzvání orgánu pomoci v hmotné nouzi vyšetření zdravotního stavu pro účely posouzení, zda si nemůže zvýšit příjem vlastní prací vzhledem ke svému zdravotnímu stavu a dostavit se na výzvu orgánu pomoci v hmotné nouzi k posouzení nebo přezkoumání zdravotního stavu k orgánu stanovenému zvláštním právním předpisem²⁹⁾.~~
- b) podrobit se vyšetření zdravotního stavu pro účely posouzení plné invalidity nebo posouzení, zda si nemůže zvýšit příjem vlastní prací vzhledem ke svému zdravotnímu stavu, lékařem okresní správy sociálního zabezpečení, popřípadě lékařem určeným Českou správou sociálního zabezpečení, vyšetření zdravotního stavu ve zdravotnickém zařízení určeném okresní správou sociálního zabezpečení anebo jinému odbornému vyšetření, předložit určenému zdravotnickému zařízení lékařské nálezy ošetřujících lékařů, které jim byly vydány, sdělit a doložit další údaje, které jsou posudkové významné pro podání posudku nebo poskytnout jinou součinnost, která je potřebná k podání posudku, jsou-li k tomu okresní správou sociálního zabezpečení vyzváni, a to ve lhůtě, kterou okresní správa sociálního zabezpečení určí²⁹⁾.**

(2) Příjemce dávky je povinen

- a) písemně oznámit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech rozhodných pro trvání nároku na dávku, její výši nebo výplatu, a to do 8 dnů ode dne, kdy se o těchto skutečnostech dozvěděl,
- b) vyhovět výzvě orgánu pomoci v hmotné nouzi, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, a to ve lhůtě do 8 dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán pomoci v hmotné nouzi delší lhůtu.

(3) Osoba společně posuzovaná je povinna v souvislosti s řízením o dávce

- a) osvědčit skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu,
- b) písemně ohlásit orgánu pomoci v hmotné nouzi změny ve skutečnostech, které osvědčila podle písmene a),
- c) udělit písemný souhlas podle § 41.

(4) Osoba společně posuzovaná je povinna splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) a c) na požádání příjemce. Pokud osoba společně posuzovaná odmítne splnit povinnosti uvedené v odstavci 3 písm. a) a c), je orgán pomoci v hmotné nouzi povinen vyzvat společně posuzovanou osobu, aby tyto povinnosti splnila do 8 dnů ode dne vyzvání; orgán pomoci v hmotné nouzi může s osobou společně posuzovanou dohodnout pro splnění uvedených povinností dobu delší než 8 dnů. Povinnost uloženou v odstavci 3 písm. b) je osoba společně posuzovaná povinna splnit do 8 dnů ode dne, kdy ke změně skutečností došlo.

²⁹⁾ § 8 zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění pozdějších předpisů.

(5) Nesplní-li osoba uvedená v odstavcích 1 až 4 ve lhůtě stanovené příslušným orgánem ~~pomoci v hmotné nouzi~~ povinnosti uvedené v odstavcích 1 až 4, může být po předchozím upozornění žádost o dávku zamítnuta, výplata dávky zastavena, nebo dávka odejmuta.

(6) Orgán pomoci v hmotné nouzi, který o dávce rozhoduje nebo ji vyplácí, nebo krajský úřad v případě, že jsou příslušní k rozhodování ve věcech hmotné nouze, mohou žadateli, příjemci nebo společně posuzované osobě uložit pořádkovou pokutu až do 10 000 Kč za porušení povinností uvedených v odstavcích 1 až 4. Pokutu nelze uložit, jestliže příjemci nebo společně posuzované osobě vznikla pro nesplnění uvedených povinností povinnost uhradit přeplatek na dávce. Pro vybírání a vymáhání pokut platí § 59 odst. 5 a 6 obdobně.

7. Platné znění části zákona č. 267/2006 Sb., o změně zákonů souvisejících s přijetím zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců, s vyznačením navrhovaných změn

Změny ke dni nabytí účinnosti zákona o úrazovém pojištění zaměstnanců

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o organizaci a provádění sociálního zabezpečení

Čl. III

Zákon č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, ve znění zákona č. 590/1992 Sb., zákona č. 37/1993 Sb., zákona č. 160/1993 Sb., zákona č. 307/1993 Sb., zákona č. 241/1994 Sb., zákona č. 118/1995 Sb., zákona č. 160/1995 Sb., zákona č. 134/1997 Sb., zákona č. 306/1997 Sb., zákona č. 93/1998 Sb., zákona č. 225/1999 Sb., zákona č. 356/1999 Sb., zákona č. 360/1999 Sb., zákona č. 18/2000 Sb., zákona č. 29/2000 Sb., zákona č. 132/2000 Sb., zákona č. 133/2000 Sb., zákona č. 155/2000 Sb., zákona č. 159/2000 Sb., zákona č. 220/2000 Sb., zákona č. 238/2000 Sb., zákona č. 258/2000 Sb., zákona č. 411/2000 Sb., zákona č. 116/2001 Sb., zákona č. 353/2001 Sb., zákona č. 151/2002 Sb., zákona č. 263/2002 Sb., zákona č. 265/2002 Sb., zákona č. 309/2002 Sb., zákona č. 320/2002 Sb., zákona č. 518/2002 Sb., zákona č. 362/2003 Sb., zákona č. 424/2003 Sb., zákona č. 425/2003 Sb., zákona č. 453/2003 Sb., zákona č. 53/2004 Sb., zákona č. 167/2004 Sb., zákona č. 281/2004 Sb., zákona č. 359/2004 Sb., zákona č. 436/2004 Sb., zákona č. 501/2004 Sb., zákona č. 168/2005 Sb., zákona č. 361/2005 Sb., zákona č. 381/2005 Sb., zákona č. 413/2005 Sb., zákona č. 24/2006 Sb., zákona č. 70/2006 Sb., zákona č. 81/2006 Sb., zákona č. 109/2006 Sb., zákona č. 112/2006 Sb. a zákona č. 189/2006 Sb., se mění takto:

————— 1. V § 8 odst. 1 písmeno a) zní:

~~"a) plnou invaliditu a částečnou invaliditu, a jde-li o pracovní úraz nebo nemoc z povolání, také skutečnost, že plná nebo částečná invalidita vznikla jako následek pracovního úrazu nebo nemoci z povolání; tato podmínka je splněna, pokud pracovní úraz nebo nemoc z povolání je jedinou nebo rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu,".~~

————— 2. V § 8 se na konci odstavce 9 doplňují slova „; při posuzování souvislosti vzniku plné invalidity nebo částečné invalidity s pracovním úrazem nebo s nemocí z povolání vychází též ze záznamu o úrazu a z posudku, kterým se uznává nemoc z povolání“.

3. V § 11 odst. 1 se za slova "provádění sociálního zabezpečení" vkládají slova "a úrazového pojištění".
